Năm thứ tư — Số 1058

Một số 0 $ 06

Thứ ba 28 Novembre 1933

LAIT SUCRÉ CONCENTRÉ NESTLÉ
SOCIÉTÉ NESTLÉ (FRANCE) PARIS
HAY DÙNG SỮA HIỆU

Đuốc nhà nam

BẢO-QUẢN VÀ TÒA SOẠN
2 Rue Lagrandière — Dây thep noi số 6.00

Chủ nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

Quản lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

Giá báo
Một năm... 13 $ 60
Sáu tháng... 7 00
Ba tháng... 3 50
Mỗi tháng... 1 20
Mỗi số... 0 06

HÀI NGOẠI THỜI ĐÀM

VẤN-ĐỀ TRUNG-ÂU

« Địa vị của liệt cường ở miền Trung Âu « và địa vị của các nước ở trong miền ấy đối với nhau ra thế nào ?

Miền Trung-Âu là một chỗ đất địa lí mà dân-số đông, có cả chục thứ dân loi nhoi lúc nhúc ở đấy, nên hàng có giặc giã hoài. Tờ bảo - nghị Versailles có phân định giới hạng mỗi nước một cách rành rẽ, nhưng làm như thế không không giải quyết được sự rắc rối mà lại làm cho rắc rối thêm.

Hồi 1914, rơi đó khởi phát ra cuộc chiến tranh, có lẽ còn đối ba cuộc chiến tranh nữa, miễn ấy cũng chưa yên.

Người ta vì miền Trung - Âu như một cái lò hiện giờ cả chục loại kim đương bị hầu-sôi ở trong của phải nấu sôi cho kết quả được thành một loại kim mới vừa chắc vừa bền.

∴

Khổ thay! mỗi người khái niệm cái loại kim mới đó mỗi cách-khác nhau, và nhơn vì cái vấn đề có quan hệ đến sự quân bình của châu Âu, nên liệt-cường dầu không ở trong miền ấy cũng nhúng tay vào cả.

Đức thì muốn : Một là sáp-nhập các dân tộc đồng giống Đức và các đất địa của họ vào chung một nước với mình, hai là hiệp các dân-tộc khác làm thành một cơ quan gọi là Mittel Europa (Trung Âu) để cho mình làm chủ mà điều khiển.

Cứ theo cái thuyết ấy thì trước hết nước Áo phải sáp nhập vô nước Đức, còn các nước nào có giống dân Đức ở thì phải sửa đổi giới hạng lại, nhất là nước Tiệp-khắc (Tchécos ovaquie) phải trả tỉnh Bohême lại cho Đức vì dân tỉnh ấy phần nhiều là người Đức.

Nước Ý hiện thời không có cao-vọng như nước Đức : và lại họ không có người gồng họ ở rải rất các nước. Tuy thế dân họ tăng lên một cách quá mau lẹ, thành thử họ cần phải kiếm chỗ thực dân. Họ đã can dự vào cuộc chánh-trị nước Albanie và ý họ có lẽ cũng lửa dịp mà bành trướng quyền lợi họ trong miền Trung-Âu chớ chẳng không. Có điều họ không tỏ ý gì ra bên ngoài cho ai biết hết..

Nước Nga trước kia là một nước có quan-hệ to đến cuộc chánh-trị Trung-Âu, nhưng nay họ đã đang ra xa rồi. Vì mắc lo về mặt Á-châu và mắc để tâm mà chống chỏi với Nhựt-bổn nên họ không có thì giờ mà lo việc gì khác. Nhưng có lẽ lượt ngày kia rồi họ cũng phải can dự vô vì họ có nhiều kiều dân một đông giống trong miền ấy.

Nước Anh thì hình như họ chỉ cầu cho trong miền ấy được hòa bình một cách miên - viễn thôi. Nhưng kỳ thiệt họ cũng chủ ý tới miền ấy, nhất là họ nâng giáo thiệp với thành Vienne là chỗ kinh đô chung của cả miền ấy vậy nên tài chánh.

Lại nói về thương nghệ thì dầu cho ở đâu, nước Anh cũng không hề chia thua ai, ...

Về phần nước Pháp thì tình hình có khó khăn hơn, một đàng thì họ phải coi chừng nước Đức mà cố động chánh sách của họ là phải giữ đúng cho Đức được thêm vì thêm kiến ở miền Trung-Âu. Một đàng khác, họ có nhồi tư hồn khập trong miền ấy rất nhiều, họ không thể nào bỏ mấy nước điều tiến họ chết sống gì mặc kệ cho được. Vì vậy sẩn họ chăm nom để dìu dắc mấy nước ấy luôn.

∴

Đại-nghĩa của liệt-cường trong miền trung Âu là như thế, còn các nước ở đó địa vị ra sao ?

Một đàng Tiểu-đồng-minh, Tiệp khắc, Lỗ-ma-ni, Sẹt-bi (Yougoslavie) là một cơ-quan lập ra để bảo tồn các điều kiện chiến theo những tờ hoà-nghị.

Nghịch lại với Tiểu-đồng-Minh thì có nước Bạo-gia-lợi (Bulgarie) và Hung-ga-lợi (Hongrie) nó Áo-quốc phụ họa vào, khi thì dựa vào Đức, khi thì dựa vào Anh và yêu cầu sự sửa đổi địa diện lại. Sự sửa đổi địa diện của Hung-ga-lợi nước nầy bị cất manh cắt mảng nhiều hơn hết) xin đó rất có hại cho quyền lợi các nước Tiệp-khắc Lỗ-maani và Sẹt-bi.

Vì lại sự khôi phục quốc quốc Áo-Hung và nhiều bậu sự trong hưng cuộc sáp nhập của hai nước ấy là đều các nước Tiểu-đồng-minh rất đại kỵ.

Đó tình cảnh của miền Trung-Âu là vậy đó. Không nói chi đến mặt chánh trị, về mặt kinh tế không mà thôi đây sự bất thuận giữa hai phe rất có hại cho việc giao thông các nước. Hai nước Tiệp-khắc và Hung-ga-lợi bất bình nhau lâu nay làm cho cuộc thương mãi ngoại giao của hai nước hầu không có chi nhạo. Nước Hung-ga-lợi đối với mấy nước láng giềng khác cũng trên trêm như thế. Áo-quốc cũng đồng một tình cảnh.

Nếu không giải quyết vấn đề Trung Âu cho sớm thì một ngày kia tình hình đã cần nhiều nước trong miền ấy sẽ trở nên khó khăn hết sức, kết quả có thể ảnh hưởng đến tình hình Âu-châu và cả thế giới nữa.

Phan-văn-Thiết

Phước-kiến toan chiếm - trị cả nước Tàu

E bọn tướng sĩ cũ của Trương-học-Lương phản

Phước-kiến làm loạn, lập chánh phủ độc-lập xong rồi. Miền Hoa-Bắc đối với việc nầy cũng được yên, nhưng Hồng-Phú, Hà-đông-Khâu lo ngại lắm.

Hoàng và Hà tính sẽ binh ở miền Bông-Bắc được 20 vạn, mà do các tướng-sĩ của Trương-học-Lương cai-quản. Bây giờ sợ họ trở lòng theo bọn Phước-kiến thì nguy.

∴

Bả - đáo Tướng-giới-Thạch Trần-hữu-Nhơn là ngoại-giao tổng-trưởng của Phước-kiến có gởi điện-văn lên Thượng-hải như vầy :

« Chánh - phủ Phước - kiến không phải cam ở trong một tình nhỏ như vầy đâu, mà cóu toan chiếm-trị cả nước Tàu kia. Mục-đích của Phước-kiến là cứu nước Tàu, đánh đổ Tưởng-giới-Thạch.

Trên nói hiện nay người ta lợi-dụng tiếng quốc-dân-đảng mà hiếp-bách quốc-dân. Vì vậy tôn chánh-phủ Phước-kiến nhứt-định thi-hành chế-độ dân-trị mới, nghĩa là mỗi người dân đều có quyền tự-do về kinh-tế và chánh trị.

∴

Đánh Chiết-giang

Tuần-dinh Giai đương thao luyện đạo binh 19 đổ đi đánh một nơi kia. Có tin đồn nói binh của Trần-Tế-Bảo-Tô-Ô-Ô-Ô đã hạ đạo 19 rồi, nhưng sự thiệt đạo 19 còn ở dưới quyền của Thái.

Người nói Thái sắp kéo binh nầy qua lấy tỉnh Chiết-giang.

Chuyện thị-phi

Cái án hai cha con ăn trộm chó

Tôi thấy nhiều người lấy làm lạ sao có lắm kẻ phạm tội giết người hầu hết, mà lại được tha đại-hình tha cho trắng án, không xử một ngày tù trea, một quan tiền vạ nào hết.

Nhưt là người thấy nhiều vụ ăn trai giết vợ, gái bắn chồng ở bên Pháp, ta tha thường được thế luôn. Trong mười vụ ăn mạng vợ tình, có lẽ tới 7 vụ được vô can vô tội, là tại sao vậy ?

Tôi đoán biết nhưng người có cái nghĩ vấn như thế, là vì trong đó họ có chấp-vấn tri như phong-tục và luật-lệ đời xưa bắt sát nhơn là thường-mạng. Nay thấy nhiều người sát-nhơn mà sao lại vô tội. Cho nên họ lấy làm lạ cũng phải.

Thiệt, đời xưa pháp-luật còn sơ sài, người ta chỉ kể có lý mà thôi, chớ không kể đến tình. Bởi vậy, ở Đông-phương như nước Tàu và nước ta đời cổ, chỉ có luật : sát nhơn thường-mạng » : Mình giết một người chết, tức là mình bị tội chết có đền mạng cho người ấy, mà chấp-pháp không phải xét xử lôi thôi gì mấy.

Bên Âu-châu cổ-thời cũng gần hơn ; họ có khoản hình gọi là hình « bào phục » (talion). Nghĩa là kẻ mình giết người ta chết bằng cách nào, vì dụ như đâm hay chém, thì mình phải chịu tử hình cũng bằng cách ấy.

Nếu những người phạm tội sát nhơn đời nay mà sanh nhằm đời cổ, thì là họ phải thường-mạng, phải tử-hình, còn nói một hai gì nữa được.

Song lấm lấu về sau, nhơn-loại tiến-hóa lên, người ta mới biết lấy tình và lý để chấm chước với pháp-luật. Càng đời văn minh như đời nay, mà pháp-luật càng phải chú trọng về tình lý hơn nữa ; có vậy thì pháp-luật mới có thể công-bằng được. Là vì đời thâm tấn-hóa chưng nên, thì những vấn-đề về tâm-lý, về xanh-hoạt, về hoàn-cảnh và về xã-hội của người ta, thêm nhiều nỗi sao lo khuất khúc. Có người vì sự bất đắc-dĩ, hay vì sự vô tâm, mà phạm tội giết người. Với cái trường-hợp đó mà nếu pháp-luật xử về nghiêm khắc quá lắm sao ?

Chính vì lẽ đó mà ta thấy nhiều vụ sát nhơn vì cảnh-ngộ hoặc vì ái-tình, thường được pháp luật xét cho vô tội trắng án vậy.

Tôi thì thuật ra một chuyện nầy ở nước nhà, nếu độc-giả là quan tòa thì sẽ tha-bổng bị cáo hay là đưa nhẹ lên đoàn-đầu-chí ?

Việc mới xảy ra ở ngoài Bắc vài ba năm nay.

Hai cha con nhà đó vì cảnh nghèo đói quá, phải làm nghề ăn trộm mới thôn. Không phải họ ăn trộm đồ trong khoét vách, vào nhà người ta lấy đồ, họ chuyên nghề ăn trộm chó ở ngoài đồng riêng kia.

Chiều tối nào cũng vậy, hai cha con đắt nhau đi làm ăn như vậy : người cha ngồi làm bộ như đi đại-tiện, cốt để nhử mồi cho mấy con chó chạy lại kiếm ăn, trong khi đó thì thằng con cầm gậy núp trong bụi rậm thừa cơ nhảy ra đánh chó rồi hai cha con lôi về làm thịt bán để đổi lấy gạo ăn.

Cha con nhà nầy làm ăn bằng cách ấy hồi đó hết bình an không sao. Rồi cho một bữa kia vì trời tối đen, cha ngồi làm bộ đi đại-tiện mà con không đó, khi nó chăng gậy nhảy ra thấy cái bóng đen, thường là con chó, nó giáng một gậy mạnh quá, trúng đầu cha nó chết tốt. Lúc thằng con biết mình lầm rồi, thì giấu nhem chỉ lo chôn cất thầy cha, và lăng xóm cũng không muốn bươi việc ra làm gì, vì lẽ cũng tin chắc là nó vô tình, chỉ ngày thường nó ăn ở với cha nó có hiếu lắm.

Chuyện như vậy đó, tôi chắc nếu như đương thời có đem ra tòa ăn thì chắc các nhà chấp-pháp bên ấy đã kia cũng tha cho nó mà thôi. Trên đó có nhiều chuyện giết người đại-khái cũng do nơi vô tình hay bất đắc dĩ, thì tự nhiên được pháp-luật lấy cả tình và lý mà lượng cho, chớ có lẽ gì.

NAM CHÚC

HAI CON BÒ CÂU ĐƯỢC THƯỞNG KHUÊ-BÀI Ở NHỰT

Lần nầy là lần đầu mà ở Nhựt có hai con bồ câu được Chánh-phủ ban thưởng khuê bài.

Việc ban thưởng khuê bài ấy nhằm ngày 10 tháng 11 tây nầy. Chánh phủ làm như vậy là để thưởng cái công hồi của hai con bồ câu ấy đã giúp cho nước Nhựt trong hồi Nhựt « Hoa xung Nhựt năm ngoái. Chúng nó đã có công về việc thông tin. Rồi đây bên Âu-châu có ngày họ sẽ ban thưởng khuê-bài cho loài chó, vì loài ấy dùng việc đặt giấy tiếp nối ở trận địa giới lắm !

Hội-đồng thành-phố Saigon sắp nhóm

Cái tháng nầy Hội-đồng thành phố thế nào cũng phải nhóm.

Thứ hai và thứ tư tuần nầy, bàn ấy-viên lý-tài do ông phó xã nhứt là ông Besnier làm trưởng-ban sắp nhóm để xét công nho một lần e ối cùng, trước khi đem ra phiên nhóm công khai.

Ai cũng thấy công-nho thành-phố thiếu hụt đến 50 ngàn đồng, bởi vậy Hội-đồng thành-phố xin chánh-phủ chia cho mình một phần lớn hơn vì thuế phụ trội. Nhưng hình như nhà nước không cho.

Chánh-phủ có trả lời vắn tắt cho Hội-đồng thành-phố như vầy: « Hãy hạn chế việc xài phí lại thì các ông sẽ đủ xài. »

Người ta thua phiền rằng ông xã ăn lương nhiều quá, và thành-phố dùng nhiều người làm việc, mấy ông cầm-quyền trong thành-phố không hạn chế việc xài phí vô vân vân.

Vì vậy mà bàn ấy-viên lý-tài sẽ nhóm để tìm phương chánh bổ đáp lại số 50 ngàn đồng công-nho thiếu hụt kia.

Đi xe máy vòng quanh Đông-Dương

Độc giả (còn nhớ hồi năm 1930 có ba người thanh niên ta là Thời, Tỏ và Bịnh đi xe máy từ Saigon ra Hanoi rồi về, được công chúng hoan nghênh lắm.

Qua năm sau có một người ở Nam-Vang là M. Vương-ngọc-Chánh thèo gương ba bạn trên mà đó xe máy vòng quanh Đông Dương.

Năm nay, lại nghe nói MM. Nguyễn-văn-Du, Trần - văn - Y, Huỳnh-văn-Chiêu ở Tandaumot vậy đoàn lại, định đi bằng xe máy vòng quanh Đông-Dương nữa. Có lẽ đến 10 Décembre tới đây thì đoàn ấy khởi hành. Mục đích của đoàn nầy không những về phương diện thể thao mà thôi, lại còn để họ nói thăm nơi đất tổ mà đi kiếm ăn nơi khác.

Thấy trong hàng cơm có một ông già ăn bận ra dáng người lao-động, gỗ mặt tiu tai, (chúng vừa mới nhậu rượu thì phải) đang nói lớn tiếng, như tỏ vẻ giận dữ :

« Khổ thiệt ! lúc thiệt ! bỏ quê đất tổ mà đi kiếm ăn nơi hải đảo, trải có 30 năm trời bao nhiêu cái nạn vì giống độc-xà mãnh thú cũng tránh được, những cái cảnh gian nguy, những nông nỗi nguyên đã của giống người cũng đã từng trải qua thế mà không mo biết nay trở về đến đất nước nhà lại bị đến vô-lương là người đồng bào mình lừa gạt ăn hiếp mình thì tức khổ biết mấy. »

Giữa đường gặp sự bất bình bỗ lo sao được, tôi liền bước tới gần ông già, hỏi thăm cho biết đưa vô lương nào đã đọa đày, lên đến ông mà ông giận dữ đến thế ?

Ông già trừng mắt ngó tôi rồi nói :

— Cám ơn ông, câu chuyện tôi dài lắm không thể nào thuật ra đây được, chắc ông cũng không có thì giờ đâu mà nghe chuyện tôi cho hết.

— Được mà ! Không hề chi, tôi rảnh việc lắm, xin ông cứ thuật tỏ cho nghe.

— Thế thì cũng may cho tôi quá, nỗi uất ức của tôi, đang tức mình không biết giải tỏ được với ai, ông đã sẵn lòng hỏi đến, quí hoá biết mấy ! Vâng, rồi tôi nói

Ông già vội tay lấy cái điếu bình, vô một cục thuốc lào mà hồ vào nhấm lửa hút một hơi thật mạnh, thở khói lên bay tỏa như mây mù, cho kín cả mặt ông lão đa đi nhăng, mà đã cớp.

Khói thuốc vừa tan, ông già cất tiếng nói :

— Chẳng giấu ông đều gì, tôi [illegible] người làng Thương-cát nhà Hà-đông, lên tuổi 30 [illegible] cho theo đòi đi học năm ba chữ Hán. Gia-đình tôi, ngoài tôi ra có một người em gái và ba người em trai ; nhà cha mẹ cũng vào bực thường, không đến nỗi nghèo nàn cho lắm.

Cái vì cái tánh của tôi hay vui chơi, cờ bạc gì tôi cũng ham hết thảy. Vì có tánh đó thành ra hễ khi nào hớ cơ lấy được đồng tiền nào của nhà đem đi, cũng bỏ vô cuộc đỏ đen hết rác. Người trong nhà trong họ la rầy tôi nhức xương ; tôi đâm ra buồn, không thiết chi đến sự lấy vợ ; nên lúc ấy tôi đã gần ba mươi tuổi, mà trơ trọi có một mình, không nhớ các chi đến nhà tôi đã nhọc công có vợ con vui vầy đầm ấm.

Cái cảnh tôi đứng trong gia-đình tôi là thế mà trông ra đến làng xóm thì lại buồn thêm.

Đến năm ấy qua năm khác bọn hào cường trong làng chỉ chăm đề nên bọn dân em hay kiếm chuyện cùng tôi thừa cơ ăn nông phú phê bớt xén tiền của dân. Hoặc vì tranh nhau năm xôi miếng thịt mà đến đổi kiện cáo lung tung, rồi cuộc lại đưa nước bẻo có chỉ chết thằng đại Ông cả ! không chi nói xấu làng tôi đâu, có lẽ vô số làng cũng vậy.

Cảnh nhà vậy, cảnh làng cũng vậy, tôi buồn quá, tự nghĩ sức dài vai rộng, mà chịu chết cái cảnh buồn rầu bực tức ấy nó bây ra trước mắt, thì chết sống của mình có khác chi cái sống thừa ! Cái sống không ý nghĩa ! Chi bằng thứ liều đi phiêu lưu thiên hạ một chuyến, xem cuộc đời biến đổi ra làm sao ? Thà là cái chết tôi định mạo hiểm đi xa, để ôm trong lòng tự đó.

Năm 1902, tôi vừa 30 tuổi, được tin người ta đang mộ phu ở Haiphong để đem đi Tân-Đảo.

Tân đảo tức là Nouvelles-Calédonies, thuộc về Úc-châu, chẳng đang-hợc đặc-đặc đi biết. Mình đang mơ-ra bỗ nhà đi, mà có một người

(Coi qua trương 5)

CẢNH PHIÊU LƯU CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT - NAM

32 năm trôi nổi trên ở một hoang-đảo 61 tuổi mới trở về được quê-hương

Đoạn « Sử phiêu-lưu » của một người đồng bào mà tôi thuật ra sau đây, chính là câu chuyện có thiệt, tôi mới thình lình gặp gỡ trong tháng tháng 8 năm 1933 nầy chớ không phải là một chuyện tưởng tượng về vời như một chuyện tiểu thuyết nào đâu.

Mấy bữa đó tôi ở Hanoi xuống chơi Haiphong, nhơn một buổi chiều trời mát mẻ, bèn đi dạo qua trong châu thành chơi, khi đi tới một cửa hàng cơm nọ, chợt nghe có tiếng người ta tối um sùm ai đi qua cũng phải dừng bước mà ngó vào xem thử chuyện gì. Tánh hào kỳ của tôi nó cũng chẳng khác chi mọi người. Tôi liền chen lấn, xô cái chàng rào người ra mà len vào định nghe cho kỹ được.

Thầy trong hàng cơm có một ông già ăn bận ra dáng người lao-động, gỗ mặt tiu tai, (chúng vừa mới nhậu rượu thì phải) đang nói lớn tiếng, như tỏ vẻ giận dữ :

« Khổ thiệt ! lúc thiệt ! bỏ quê đất tổ mà đi kiếm ăn nơi hải đảo, trải có 30 năm trời bao nhiêu cái nạn vì giống độc-xà mãnh thú cũng tránh được, những cái cảnh gian nguy, những nông nỗi nguyên đã của giống người cũng đã từng trải qua thế mà không mo biết nay trở về đến đất nước nhà lại bị đến vô-lương là người đồng bào mình lừa gạt ăn hiếp mình thì tức khổ biết mấy. »

Giữa đường gặp sự bất bình bỗ lo sao được, tôi liền bước tới gần ông già, hỏi thăm cho biết đưa vô lương nào đã đọa đày, lên đến ông mà ông giận dữ đến thế ?

Ông già trừng mắt ngó tôi rồi nói :

— Cám ơn ông, câu chuyện tôi dài lắm không thể nào thuật ra đây được, chắc ông cũng không có thì giờ đâu mà nghe chuyện tôi cho hết.

— Được mà ! Không hề chi, tôi rảnh việc lắm, xin ông cứ thuật tỏ cho nghe.

— Thế thì cũng may cho tôi quá, nỗi uất ức của tôi, đang tức mình không biết giải tỏ được với ai, ông đã sẵn lòng hỏi đến, quí hoá biết mấy ! Vâng, rồi tôi nói

Ông già vội tay lấy cái điếu bình, vô một cục thuốc lào mà hồ vào nhấm lửa hút một hơi thật mạnh, thở khói lên bay tỏa như mây mù, cho kín cả mặt ông lão đa đi nhăng, mà đã cớp.

Khói thuốc vừa tan, ông già cất tiếng nói :

— Chẳng giấu ông điều gì, tôi [illegible] người làng Thương-cát nhà Hà-đông, lên tuổi 30 [illegible] cho theo đòi đi học năm ba chữ Hán. Gia-đình tôi, ngoài tôi ra có một người em gái và ba người em trai ; nhà cha mẹ cũng vào bực thường, không đến nỗi nghèo nàn cho lắm.

Cái vì cái tánh của tôi hay vui chơi, cờ bạc gì tôi cũng ham hết thảy. Vì có tánh đó thành ra hễ khi nào hớ cơ lấy được đồng tiền nào của nhà đem đi, cũng bỏ vô cuộc đỏ đen hết rác. Người trong nhà trong họ la rầy tôi nhức xương ; tôi đâm ra buồn, không thiết chi đến sự lấy vợ ; nên lúc ấy tôi đã gần ba mươi tuổi, mà trơ trọi có một mình, không nhớ các chi đến nhà tôi đã nhọc công có vợ con vui vầy đầm ấm.

Cái cảnh tôi đứng trong gia-đình tôi là thế mà trông ra đến làng xóm thì lại buồn thêm.

Đến năm ấy qua năm khác bọn hào cường trong làng chỉ chăm đề nên bọn dân em hay kiếm chuyện cùng tôi thừa cơ ăn nông phú phê bớt xén tiền của dân. Hoặc vì tranh nhau năm xôi miếng thịt mà đến đổi kiện cáo lung tung, rồi cuộc lại đưa nước bẻo có chỉ chết thằng đại Ông cả ! không chi nói xấu làng tôi đâu, có lẽ vô số làng cũng vậy.

Cảnh nhà vậy, cảnh làng cũng vậy, tôi buồn quá, tự nghĩ sức dài vai rộng, mà chịu chết cái cảnh buồn rầu bực tức ấy nó bây ra trước mắt, thì chết sống của mình có khác chi cái sống thừa ! Cái sống không ý nghĩa ! Chi bằng thứ liều đi phiêu lưu thiên hạ một chuyến, xem cuộc đời biến đổi ra làm sao ? Thà là cái chết tôi định mạo hiểm đi xa, để ôm trong lòng tự đó.

Năm 1902, tôi vừa 30 tuổi, được tin người ta đang mộ phu ở Haiphong để đem đi Tân-Đảo.

Tân đảo tức là Nouvelles-Calédonies, thuộc về Úc-châu, chẳng đang-hợc đặc-đặc đi biết. Mình đang mơ-ra bỗ nhà đi, mà có một người

(Coi qua trương 5)

ĐẠI-HỘI-ĐỒNG KINH-TẾ VÀ LÝ-TÀI

Đại - biểu Nam-kỳ đánh đổ được dự-án lập Địa-ốc Ngân - hàng

Một bức điện-tín

Chúng tôi tiếp được một bức điện-tín ở Đại-hội-đồng gởi về nói về hai phiên nhóm hôm ngày thứ sáu như vầy :

« Đại-hội-đồng bỏ thăm kín, bác dự-án nói về địa-quyền cho Địa-ốc ngân - hàng : 28 thăm chống lại, 18 thăm thuận theo và 3 ông không bỏ thăm. »

Cuộc tranh-luận

Trót ngày thứ sáu, (ngày là phơn hai phiên nhóm) Đại-hội-đồng tranh-luận về dự-án lập Địa-ốc Ngân-hàng được đặc-quyền (Cô khi công gọi là sở cho vay) ở Đông - dương : C. H. I. — *Crédit Hypothécaire Indochinois.*

Ông *Mathieu* làm báo-cáo-viên, tuy ban ủy-viên thuận theo dự án ấy, nhưng ông Mathieu lại bày ý-kiến nghịch ra rõ ràng.

Bên phe bình-vực cho dự-án ấy thì có ông *Gannay Chanh*, *Nguyễn-hữu-Tiếp* (đại biểu cho phòng Canh - nông Bắc - kỳ). Nhưng tất cả đại-biểu tây nam ở Nam-kỳ đều phản đối dữ-dội. Nhứt là các ông nầy đều có tranh cãi: *Mathieu Combot*, *Nguyễn-Phan-Long*, *Nhuận*, *Nguyễn-văn-Sâm De Lacherotière*. Trong khi tranh-luận ông De Lacherotière có chỉ-trích ông Gannay và nhà báo Đông-Pháp.

Ông Marinetti (đại-biểu Cao-mên) cũng hiệp lại với đại biểu Nam-kỳ cho thêm thế-lực.

Cuộc tranh luận nầy kéo dài trót 5 giờ đồng hồ, chưng bỏ thăm kín khui ra. Đại hội đồng thắng như số kể ấm đã nói trên đây. Tuy vậy nghe nói thế nào chánh phủ cũng đưa ra bản dự án thứ hai để tranh cãi nữa.

∴

Sau khi điện tín ở Hanoi gởi về thì Tổng Cuộc Liên-Đoàn và Thương gia, kỹ nghệ ở đây lấy làm đắc ý lắm. Đối với việc nầy chúng ta chẳng những khen ngợi đoàn đại biểu Nam-kỳ ta mà thôi, chúng ta lại phải cảm ơn những ông đại-biểu nào ở Bắc-kỳ Trung-kỳ và Cao-mên đã dám bỏ thăm chống lại vậy.

Hội đồng tố-tụng

Nhơn bàn về công nho số Tư-pháp, hai ông Blanchard và De Lacherotière xin tái lập Hội-đồng Tố-tụng ở Namkỳ (Conseil de Contentieux de Cochinchine)

Chưa biết chánh phủ liệu định ra sao.

Cho Địa-ốc Ngân-hàng được đặc quyền làm chủ vậy

Theo tin riêng ở trên, chúng ta thấy rõ rằng Đại - hội đồng phản đối dự án cho Địa-ốc ngân-hàng, là vì việc ấy bất lợi cho đất xứ nầy. Trái lại, dưới đây theo tin của điện tín A.R.I.P. thì vấn đề ấy có ích cho ta

Mục đích của chánh phủ bày ra dự án ấy là lập sở cho vay bạn đất và bạn vốn, có thể chưng, giải lời rõ. Công việc lại tốn kém lắm.

Ông Mathieu đọc tờ phúc bẩm ngó ý không thuận theo. Bây giờ thì phe thuận nghịch mới tranh cãi nhau dữ dội. Trong cuộc nầy ông Gannay phải ra sức trả lời trong chập. Sau rốt, ông Diethelem đứng lên bình vực cho dự án ấy, nhưng rốt cuộc cũng bị Đại-hội đồng bác đi.

CUỘC BIẾN Ở CHÂNH-GIỚI PHÁP

VẤN - ĐỀ BỚT LƯƠNG QUAN LẠI LẠT NHÀO NỘI CÁC SARRAUT

Có lẽ ông Camille Chautemps hoặc ông Georges Bonnet ra làm thủ - tướng

Chúng độc-giả còn nhớ rằng hồi báo nầy đăng tin Nội-các Sarraut thành-lập, và lấy theo lời tuyên-bố của chánh-kiến của ông Sarraut, chúng tôi phòng đoán rằng Nội-các nầy sẽ chịu chung một số phận như Nội-các Daladier vậy, chớ không sống lâu. Vì ông Sarraut định làm theo cái chánh-sánh lý-tài của ông Daladier, chỉ sửa đổi lại mấy khoản mà thôi.

Thiệt, nội-các Sarraut đổ không khác gì số-phận nội-các Daladier và như nội-các Herr ot trước kia.

∴

VẤN-ĐỀ LƯƠNG - BỔNG

Nội-các Sarraut đổ, tin nầy truyền ra không ai lấy làm lạ gì cả, vì sự thất-bại của chánh-phủ Sarraut không hề tránh được.

Hồi 2 giờ sáng thứ sáu, Nghị-viện nhóm để xét những cái dự án lý-tài của Nội-các Sarraut, Nội-các xin Nghị-viện bỏ thăm tín nhiệm, bị 321 tiếng thăm nghịch không tín nhiệm. Sau khi đó, Nội-các liền đưa đơn từ-chức ngay.

Tổng-thống Lebrun xin ông Sarraut ở lại quyền tạm công việc như thường, cho tới lúc có nội các mới ra thế.

Nội-các Sarraut đổ là tự vấn-đề lương-bổng. Vì ông Gaunin (đảng xã-hội) có xin rằng những quan-lại nào ăn lương từ 10 cho tới 12 000 quan mỗi năm thì khỏi bị sụt lương. Chánh-phủ nhận. Vì đó mà phải nhào.

Phe nghịch ?

Phần đông ở Nghị-viện chống với chánh phủ Sarraut đó, gồm có những đảng-viên cộng-sản, xã hội, vài người trong phái trung ương và hữu đảng.

Đó là phe nghịch với dự - án gây dựng nên lý tài của Pháp. Dự án ấy đã ba phen làm đổ ba nội các rồi.

∴

Cũng vì một sự cựng tinh, Cứ như điện tín *Havas*, thì đêm thứ năm rồi, Nghị-viện tranh luận về dự-án lý tài.

Sau cuộc tranh-luận kịch-liệt, Nghị viện bỏ thăm tín nhiệm chánh - phủ Sarraut chiếm số nhiều 326 thăm thuận và chỉ có 227 thăm nghịch. Đó là bỏ thăm tín nhiệm lần thứ nhứt thấy thế giới Nội các chắc vững, nên không một sự rối ro khác. Sự rối ro ấy là tự ông Sarraut nhận theo lời Gaunin đó nên phải trung-ương kêu nài. Ông Sarraut lại xin bỏ thăm tín-nhiệm lần nữa mới bị đổ.

∴

AI SẼ LẬP NỘI CÁC

Dư-luận bàn chắc ông Daladier lại ra thế cho Ông Sarraut.

Còn hai ông Camille Chautemps và Georges Bonnet cũng có lẽ được tổng-thống Lebrun giao cho việc lập Nội-các. Nhưng hãy giờ Tổng-thống Lebrun cho hỏi ý-kiến các yếu-nhơn, nên chưa quyết là sao.

(Coi qua trương 5)

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

MỘT TIN MỪNG. . . . .

Trong cơn kinh tế khủng hoảng...

HUYẾT-TRUNG-BỬU và DẦU-ĐẠI-QUANG **Bại hạ giá**

NGUYÊN GIÁ MỖI VE { lớn 2 $ 00 / nhỏ 1 $ 00 } *DẦU ĐẠI-QUANG mỗi ve 0 $ 20*

Nếu cái tanh quảng cáo nầy đem theo lại mua thì được 30 phần thưởng, (tức là 1 $ 00 bán 0 $ 70 mà thôi) kể từ ngày 20 Novembre tới 20 Décembre 1933.

Còn các thứ rượu bổ cũng bán hạ giá.

ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG

27 Rue Tăng-đốc Phương — CHOLON. Téléphone n° 38

Dalman-Koosi

NHẬP CẢNG XUẤT-CẢNG

KHO THỐC BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

ở tại Chợ-mới Saigon số 46, đường Viénot (GIẤY THẾP NỐI SỐ 448)

Bổn hàng xin cỏ lời cho qui ông và qui bà hay kỳ tàu nầy cỏ chớ qua.

ĐỒ KIỂU : nhiều thứ tộ đĩa và chén thiệt tốt lắm theo kiểu vỏ *Giang-Tây* làm ra đẹp ý xơi người biết dùng mà lại thứ nhứt ta nước mạnh cang lâu càn xinh. Ngoài ra nữa còn lắm mùi sang lạ, chẳng chấu phải phi trương cho lắm lót, những nhà Bạ-lý cỏ buôn bán với bổn hàng đủ lắm chứng cho.

Đồ toàn tốt lại rẻ hơn các nơi.

Tầng Đại-lý số 20 đường Chaigneau

Chủ nhơn : M. MATUSITA

Chỉ tốn **0,50** mà chụp được 6 tấm hình MICHOUNETTES VÀ **3$** 1 tấm

ARRANDISSEMENT 80×40

GIÁ ĐẶT BIỆT

MODERN-PHOTO

N° 1 place J. Ferry TEL. 27 SAIGON

Mới ra đời, mà thiệt hay !

Tôi trong mình ốm ngồi không dậy nổi, chẳng ngày chẳng đêm mồ-hôi đổ dầm ướt 3 ê, một mỗi, đã các chứng bịnh của Phụ-Nữ. Uống thuốc đã thấy, tiền bạc còn mất năm, sáu trăm. Sau tháng nay, nhờ thuốc «Tiếu-Sơn tiên-dược» và Phụ-nữ bổ-thọ thần-Dược» của M. Nguyễn-văn-Ngô Đốc-học Mỹ-tho tôi được lành mạnh tươi tắn như hồi còn xuân. Bữa ngon ngủ khoẻ, cân thêm được 10 kilos — Người quen của tôi ở chợ Thạc-...-điền, tên Nguyễn-thị-Giác, đem tôi cùng mấy năm đi nhà thương mấy lần không phẩm, biểu mổ; người ấy về nhà chờ ngày chết; may nhờ dùng 2 thứ thuốc nầy cân tôi bình-minh.

Thiệt hay mà hiệu được của nước nhà, nên tôi mới đem chữ cho chị em Phụ-Nữ đang, không nông tiền và cũng không mất công nông-nả, lại ít tốn hao.

Madame PHÙ-NIÊN à Sadec

Thơ tiu

độc-giả nên coi cho biết

Le 26.10.33. — Tôi nhờ xem báo hãng các quan đều là hàng trí thức như ông Đỗ-văn-Toàn thơ ký phòng thu Nam-Kỳ Soái phủ, ông Nguyễn-... chế đốc học trường Lai-Vung và ông Nguyễn-ngọc Hiền đến nhà cưa hãng Caolanh Sadec, giới thiệu "Tinh-nhứt bổ-huyết," mua tôi chai gửi ra người tiếng đồn dữ, khi nhiều khi ít, đến đến tháng rồi, trông đục có giấy cơ nhớ lâu năm thế mấy đáng đồng hết bịnh rồi quí bà trên đây nhỏ dùng thuốc nầy mà dức bịnh, mau khuyết trở nên tốt.

Thật ý như lời quảng cáo, vì tôi dùng mới mấy gói bịnh tôi phần bớt 2. Sau mấy đứa nhỏ tôi thường hay đau ốm nước da vàng, con mắt trầm lo ngủ, tin mỗi hết trăng, muốn có bán trái nóng ngày đêm nằng nhớ dùng 3 gói thuốc Thái-nhiệt tiên hiệu Ông Tiên sẵn ông, nay bán trái trở ra hết. Xin ông gửi C. R. cho tôi 10 gói nữa với 1 lỗ thuốc Bạch-đái cho vợ tôi đang đau bịnh. Cám ơn.

NGUYỄN-VĂN TĂN

Electricien C. des Eaux F. Pench

Có bán lẻ các ga xe điện, Văn-vô-Văn Mytho. Nguyễn-ngọc-Thái Rạch-giá Nguyễn-bá Năng Bạchiêu, Bảy Cẩn chợ Xỷ Sơn Tânan. và khắp cỏ Đông-Pháp.

Trả bán thật nhiều tại :

Mme NGUYỄN-THỊ KỈNH

80 A. Gallieni — SAIGON

Notre : Hoi thêm đầu chỉ: V. Phát thuốc Ông-Tiên Phú-nhuận-Saigon

Film chụp hình hiệu

LUMIÈRE

là thứ film rất tốt, muốn chụp giờ khắc nào cũng được

LUMICHROME

Có thể in ra những bức hình phóng đại rất đẹp

Tin trong nước

Saigon

Chà và Annam đánh nhau gần chết

Lối năm giờ chiều ngày hôm kia, trong gần rạp đường Colonel Grimaud, có xảy ra một vụ đánh nhau dữ dội giữa người Annam và mấy tên chà gần-giang.

Cớ kể nói vụ nầy nguyên nhơn vì cờ bạc, có người lại nói vì tình. Sở tuần cảnh can đường làm ăng kết.

Họ đánh nhau, bên nào cũng trọng thương cả, có mấy tên chà bị bắt giam.

●●

Được thăng trợ giáo thiệt thọ

M. Bùi-văn-Trí, trợ giáo tập sự ở Sadec, đậu ăng cấp sư phạm, nay được thăng lên trợ giáo thiệt thọ kể từ ngày 30 Octobre 1933, vì lai thầy tu cũng đủ mãn hai năm tập sự rồi.

■■

Bắt được ghe thuốc lá lậu

Chiều thứ sáu vừa rồi, tối 2 giờ, M. Roussel với Nguyễn-văn-Nam, ở số Đoan, ngồi xét-lấy Furet đi tuần trong sông Saigon, bắt được một chiếc ghe chở ...-Ô ở Trang-bàng.

Hai người nhà Đoan ấy liền bắt ghe thuốc và 4 người trong ghe, rồi xét ra thì ghe ấy chở tới 1600 kilos thuốc lá lậu. Chức vụ nầy nhà Đoan phạt ít gào cũng là một ngàn đồng.

■■

Nạn xe hơi

Hôi sáng mai ngày thứ sáu tuần rồi, hồi 9 giờ, tại góc đường 8 Kitchener Parent, có cái xe rút của Ba-phương đo tên sớp phơ Chan cầm tay bánh, con nhắm một cái xe bò của tên Huê kêu Mag sao lên nầy không lẹ thương, còn cái xe của ấy tan nát hết.

■■

Hai tên cướp cao-mên lợi hại đã ra nạp mình

Một đôi ngày tỉnh thành ở Cao-mên mà nhứt là Kompong-Cham bị bọn cướp phá rối. Chẳng những chúng lấy của mà thôi đâu, lại nhiều khi sát hại đến nhơn mạng nữa.

Cầm đầu đảng cướp nầy hai anh em Samreth và Komau. Tuy đồ đệ của chúng nó bị đã trước kia rồi nhưng hai anh em Samreth thì thoát khỏi ông pháp luật từ đó. Samreth Komau là người anh bị tuc xét khiếm diện từ hình.

Mới đây không hiểu vì khó nhọc trốn tránh nữa ... bị ... tâm hành phạt ... mà Kor-au tự đem mình ra nạp thân. Anh vừa vào rập thì em cũng tới bước theo anh. Samreth Khlock em của Khmau vừa rồi cũng bị bắt ở Pursat nữa tội đánh lớn. Vì bắt anh tử khai tên khác cốt để gạt nhà chuyên trách, nhưng sở Mật-thám nhìn được nên không can chối cái gì nữa.

Hai đứa đó bị giải về Nam-vang.

●●

Nỗi oan của con nhà nghèo

Hôm tuần rồi, nơi mục nầy có đăng tin là tào cáo có bắt một gánh thuốc lá lậu tại gò Giacap.

Nguyên là có một người bán hàng hoa ở trên xe điện xuống mướn người đẩy bà vợ anh cả lí gánh cải-gánh rau ra chợ giá là 2 xu.

Tào cáo đến xét, thì trong gánh rau ấy có thuốc lậu, chẳng có thấy vậy tẩu thoát mất, tào cáo lại bắt người gánh mướn ấy đến nay cũng chưa thấy tha cho về.

Tội nghiệp cho con nhà nghèo, phải nài lưng đi gánh mướn, đủ kiếm một hai đồng xu về nuôi chồng con, mà phải bị bắt oan quá.

Vụ nầy rõ ràng là oan cho người đẩy ... gánh mướn. Ký ... chớ nào có biết trong gánh ấy chứa gì. Vì lại bà ngoại thì chất rau không, thì ai lại không gánh làm ...? Vậy tưởng nhà Đoan nên nghỉ lại mà tha cho người đẩy bà ấy nhờ, cho người ta lẽ cu-li vành mướn, nhà Đoan có bắt phạt họ cũng không có xu nào mà phạt đâu, vả lại việc là việc oan ức nữa.

■■

Nên cấm con nít đá banh ngoài đường

Mấy lúc nay thấy con nít thường đá banh ngoài đường cái quan, chẳng nó nhớ dại, hay theo banh, có đi ý gì đến xe cộ đâu. Thật là một đều nguy hiểm cho tánh mạng chúng nó. Trường sở tuần cảnh nên để ý mà cấm chúng nó chơi như vậy.

Bọn con nít ấy phần nhiều là bọn không cha mẹ nhà cửa, mà dẫn chúng nó là con có cha mẹ đi nữa thì tưởng lính gặp đâu cứ đánh đại chúng nó đi, có lẽ cha mẹ chúng còn cầm ơn thì có ai ... dạy cho con chơi ngay hiểm như vậy đâu. Chẳng qua là chúng trốn đi chơi hoan đáng như vậy.

■■

Chích thuốc phòng bịnh

Bà ... nóng rồi ... là nước ... nên mắc ... chích thuốc dạo để phòng ngừa bịnh truyền nhiễm, và cần có các trường mà chích thuốc cho học trò nữa.

Bấy giờ thấy người ta đã biết đến sự chích thuốc ngừa bịnh rồi, nên năm nay lính trang khỏi cần phải đến bắt, mà người ta cũng không trốn tránh. Trái lại người ta tựu lại xe thuốc xin chích quá đông, đến đổi không có đủ thuốc chích lận.

●●

Luc-Tinh

GOCONG

Bà Hoả thiêu ruội cái nhà máy Vĩnh-trị

Bữa 19-11-33, 9 giờ tối, lúc đó ai ai cũng sửa soạn đóng cửa ngủ, thình lình có tiếng la lửa cháy! Lửa cháy tại nhà máy Vĩnh-trị.

Nhà máy nghỉ đã mấy hôm rồi, mà không biết duyên cớ tại sao ngọn lửa khi không lại phát cháy lên phía ngoài vách trước.

Sau vách có nước ruộng, trước thì có sông, lúc đó lại nước lớn, mà không biết mấy ông có chức trách sao không đốc sức cho dân chữa, lại làm lơ để coi (có ông nói nó ngồi nói nỗ trăng chết, cũng ông lại nói, ... một đợt) thật hiểm làm thay.

Trận hoả hoạn nầy hao tổn trên 11$000.

Kẻ biết tin nầy vì thấy sự trái mắt ở Vĩnh-trị, không ai có lòng làm trên phận sự, việc hão huyền trong làng, lại còn nó nhiều câu rất buồn.

Thượng dân quân

●●

GIADINH

Đi câu lâm chỗ bị đánh gãy chưn

Lê-văn-Thiết, 19 tuổi ở làng Mỹhòa, ngày tuần rồi qua làng Xuân-thới thăm bà con. Thừa dịp đêm có trăng Thiết đi câu chơi, nhưng vì ... không biết, nên nhe chỗ ro-anh xã. Nghỉ ở làng Xuân-thới mà câu.

Xã Nghỉ và châu và trông thấy bèn xám lại đánh Thiết phải gãy chưn làng nhào.

Thiết là cầu cứu, người ta cứu lại rất đông rồi hương chức đến làm biên bản và chở Thiết xuống nhà thương.

SAVON VIỆT-NAM tốt hơn hết

Ông HODACAN Bảo chế khoa Tân-Sĩ ở Paris mới chế ra thứ:

RƯỢU BỔ

TONICAN

khai vị rất tốt cho những người

MẤT MÁU

ĐAU MỚI MẠNH

ĐỜN BÀ CÓ THAI

HAO TỔN VÀ LAO TÂM

Có bán tại :

PHARMACIE TANDINH

22 Rue Vassoigne

TANDINH

và các nhà thuốc tây.

QUÝ BÀ !! QUÝ CÔ !!

LỊCH-SỰ

SIÊU DÒNG GIẶT VÀ BỘP CỦA NHÀ CHẾ-TẠO

PHONG-TAI

45, Rue des Pipes

- SIÊU-CUISABLE -

13, Rue des Pipes — *HANOI*

HÀNG TỐT — GIÁ ĐẶC BIỆT

Có catalogue gởi biếu.

CÔNG NGHỆ NƯỚC NHÀ ĐƯỢC PHÁT THIỆN

M. Ba Quan thiện nghệ mài tốt xoàn trau giồi cẩm thạch, được thân chủ hoan nghênh lắm. Đồng bào có dịp đi chợ cũ lại nhà 58 đường Vannier, xem máy móc và quan sát cách làm công phu của nhà công nghệ chuyên môn.

Ecole Centrale des Sommaires

Directeur: Trần-mạnh Nhẫn, kỹ Rue Vassoigne (Tân-định) dạy giá khoa về thương nghiệp rất ... giỏi.

100 TẤM HÌNH

mà có 2$80

Những ai muốn có hình nhỏ, kiểu như con cò gáo thơ, thì cứ gởi lại cho bổn hiệu một tấm hình cỡ nào cũng được, hoặc là hình vẽ rồi, hoặc là kiểu chụp rồi, hoặc hình đã làm sẵn rồi, bổn hiệu sẽ rọi ra 100 tấm hình giống tạc, nhỏ cỡ cò thơ, mà rõ ràng, có răng cưa và in keo phía sau, còn đó của qui khách thì trả lại ý nguyên không động phạm tới.

Kiểu hình cỏ có thể (procédé Photex) dán in một cách giản tiện để cho người ta biết mình. Cứ lấy hình đã dán trên giấy viết thơ, hoặc ở bì thơ, hoặc trên sách nay trong tập hình cũng tốt vô ...

CHỈ CÓ TIỆM

PHOTO NADAL

ở đường Catinat, số 118 130

— SAIGON —

Lời rao vặt

CABINET DENTAIRE

MADAME Hanau-Corbineau et P. E. Voisse

de 7 à 12 de 2 1/2 à 7

164 rue Pellerin Tél. 914 ?

LABORATOIRE RATIONNEL DE PROTHÈSE DENTAIRE

Nhan-văn-Thiều

DENTISTE

Specialiste des maladies de dent

Chuyên trị răng đau.

Trồng răng theo khoa-học

Trị hết đau bao vàng	5$00
Răng trắng tốt nhứt	5.00
Răng vàng đặt	10.00
Răng cốt (nivot)	10.00
Răng trám	5.00

Học-sanh tin giá riêng

Sớm mơi 8 giờ tới 12 giờ

Chiều 2 giờ tới 8 giờ

58 Boulevard Bonnard 58

Gần nhà KHÁNH KỲ — Saigon

PHỐ

Mới sửa lại rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ, từ 18$ sắp lên. Xin đo nơi nhà hội Vạn quốc Tiết-kiệm số 25, đường Chaigneau Saigon.

VỊ GẤP ĐI

Nên bán một cái xe hơi Torpédo Unic 7 chỗ ngồi, máy tốt lắm, giá thật rẻ.

Do nơi số 110 rue Catinat.

MUỐN BÁN

Một chiếc *Delahaye*, số trên 5000, 5 chỗ ngồi, mới ra máy tốt lắm, giá thật rẻ.

Do nơi báo quán.

MẤY TIN CẬY NHÀ ĐỒNG SÁCH

P. Nguyễn-văn-Châu

86 16 Boulevard Galliéni, gần ga d'Arras là tiệm đóng sách ký lưỡng tốt đẹp và giá rẻ nhứt ở Saigon.

MỚI LẠI

Laine thêu máy hiệu EVA và các thứ laine thêu tay đủ các màu. — Chỉ thêu máy và chỉ may đủ các màu: Nhỉ đen may áo dài và đồ bện mùa lạnh cho trẻ em.

Hiệu MỸ-LỢI

66, Rue Vannier — Saigon

Lê văn Vinh

Horloger Specialiste DE

BESANÇON 76

rue d'Espagne

SAIGON

ANGLE CATINAT

Sửa đủ hiệu đồng hồ nhỏ lớn và các thứ máy nhỏ như là:

(Compteur-kilométrique, máy hát, máy đánh chữ, máy chụp hình vậy vân...)

VIỆT-NAM CÔNG TY BẢO HIỂM XE HƠI

Công-ty nặc danh vốn 200.000 đồng

Hội-quán: *86 đường Pellerin, Saigon*

Tên giây thép: ASSURANA

Giây thép nói: 748

1° Giá tiền bảo kê rẻ hơn các hãng khác (trả làm 4 kỳ được, mỗi kỳ một phần tư)

2° Khi rủi ro bồi thường mau mắn và lo đủ mọi việc cho chủ xe khỏi nhọc lòng

CAFÉ RESTAURANT & PATISSERIE

NGUYỄN-VĂN-ĐẮC

76 Boulevard Bonnard 76

CƠM TÂY RƯỢU TÂY

BÁNH TÂY

Các thức ăn uống đều tinh giá rẻ hơn các nơi

Thuế-vụ ở Socträng

Hội-đồng Địa-hạt tỉnh Sốctrăng làm việc một cách sốt sắng

Kỳ hội cuối năm vừa rồi, nhằm ngày 3 Novembre 1933 Hội đồng Địa hạt tỉnh Soctrang làm việc một cách rất sốt sắng đúng với phận sự.

Ngoại trừ ra những điều yêu cầu không chi là quá đáng.

— Nhưng cũng có vài phần hữu ích — tôi xin trích lục ra đây một vài việc đại khái mà bản Hội đồng đã xing loạc đã được, hoặc sẽ có kết quả tốt.

Nhà nước đã ra nghị định phân ông điền-chủ nào có thiếu thuế thì nhà nước sẽ mời viên san-đầm đến tận nhà mà đòi. Tiền chi phí về phần người thiếu thế chịu lấy. Tỉnh phỏng ra mỗi một lần viên san-đầm đến nhà ông điền-chủ mà đòi thuế thì số tiền ấy là 0$00. Ông Trương đại Lượng có yêu cầu với quan chủ tỉnh xin bỏ cái nghị-định ấy viện lẽ rằng vì lúa không có giá, dân tình nghèo túng, mới không có tiền mà đóng thuế cho nhà nước, nếu nhà nước đòi thuế như cách nầy thì thiệt hại cho dân quá đỗi. Biết đâu rằng ngoại trừ mấy tiền sở phí quá nặng mà chủ nhà phải gánh lấy, ông chủ nhà còn phải chịu nghe biết bao điều tiếng nặng lời nhẹ của người quyền hành.

Ban Hội-đồng cũng ưng theo ông Lượng mà xin quyết bỏ nghị định đó. Quan chủ tỉnh Rivoal là một ông quan chánh trực, thương dân nghèo đói, thấy việc hại cho dân, nên cũng ngài cũng vâng nhận cho lời Hội-đồng là phải mà ngài có hứa sẽ điều đình việc ấy cho Hội đồng đợi ý mấy ngày.

Tiếp theo ông Lượng, ông Nguyễn-văn Chương nghị-viên tổng Thanh-An đứng ra xin cho dân ở lậu tự thuở nay, bắt kỳ là bao lâu đặng phép ra một đồng một năm thuế mà thôi. Đại ý ông nói rằng, trong tỉnh thì nhà nông thất bát, tất nhiên dân nghèo khổ, lo làm mà nuôi lấy sự sống của họ còn không đủ thay, tiền đâu có mà đóng tế cả hai đầu thuế cho nổi. Nếu có đó mà hỏi, xét con mất, nhận ăn, nhận mặc chắc là đáng một số tiền đã đóng đưa một nơi, đem lại làng đóng thì làng xã cứ việc thâu số thuế năm trước; cũng tế ra con phải thiếu một năm thuế nữa, [illegible] dân mà đóng? Tất nhiên phải ở lâu nữa. Rồi thì tên dân ấy về hu ên truyền ra cả ấp, cả xóm, cả làng thì mấy tên dân khác còn ai a thuế nào dám ra mặt mà đóng. Thế thì đã hại cho dân mà cũng hại cho nhà nước nữa. Ông viện nhiều lẽ rất đáng là quan chủ-tỉnh cũng cầm đồng; nếu ngài có hứa rằng ngài sẽ xin với quan Thống đốc và có lẽ chuẩn y.

Đoạn ông Chống lại xin với quan chủ-tỉnh cho phép làng xuất tất số tiền của dân phụ cũng đinh, đầu bộ chánh hay bộ phụ cũng dùng phép xuất cả. Ông nói rằng chiếu theo lệ, mỗi tên dân có đóng tiền phụ cũng đinh là 0$50. Mỗi năm làng có xuất trước ra một số tiền nhiều ít tùy theo số dân đặng làm lễ cầu an trong làng, nếu như sau làng thâu không đủ thì hương chức hội tề phải chung nhau mà thường số tiền đã xuất, chớ không cho xuất tiền bên bộ phụ mà chi tiêu. Thiết trưởng dân bộ phụ cũng có đóng 0p 50 tiền phụ cũng đinh như dân bổ chánh, lại buộc hương chức phải thường, vậy thì cũng quá thiệt thòi cho hương chức. Đã là năm mươi việc thường bổi của đồng dân, chưa giải quyết xong. Thầy chỗ bất đồng như vậy, ông Chống có xin quan chủ tỉnh vết kinh nhà lăng, hoặc làm là tức Pân-Vo-tot Tuân-tức, hoặc đáp nên cho làng Thạnh-trị. Hội-đồng xin quan chủ tỉnh hãy mau mau khởi công vì lúc nầy là lúc dân đói kém và rất trông mong cho có công việc làm. Quan chủ tỉnh nhận lời và hứa sẽ thi hành trong nay mai.

Tóm tắt lại, kỳ nhóm rồi, toàn ban Hội-đồng đều hết lòng với phận sự.

An Toni

Một tên dân Soctrang

Về việc làng tôi phải phế bỏ công việc nhà, dân lương bổng hồi xưa còn chưa xứng đáng với cái công của họ thay nay chánh phủ lại bỏ hẳn đi, chỉ có 7 [illegible] của số tiền tiền đăng trong tháng, mà năm nay lại là năm khó khăn thuế, tình ra cứ tháng chia nhau có mấy đồng thì cũng tội nghiệp cho họ.

Về khoản nầy, quan chủ tỉnh có trả lời rằng quan thống-đốc đã trả ra nghị định bổ dụng tiền lương bổng của hương chức, nhưng ngài đã hết sức yêu cầu với quan Nguyên-soái xin cho ấn 7o|o cũng là mội việc tốt của ngài rồi ngài khó ý còn điều đình chi đặng nữa cả. ngài chỉ ước mong sao hương chức rằng sốt sắng với phận sự, trước giúp chánh-phủ, sau cũng có lợi cho mình.

Ông Chống nói xong, kế ông chạ sở B. ở Sốc rằng đứng ra xin với quan chủ tỉnh cái quyền hạn, là từ rày về sau hễ có người thanh khách không đóng giấy thuế thân thì không giải về Tòa nữa. Ông nói rằng nếu giải một tên khách trả về Tòa thì đã mất một đầu thuế của nhà nước và lại còn tốn tiền tau. Lại nữa, người khách có khi họ cũng có vợ con ở nước Nam, nếu giải họ về Tòa, bỏ vợ con lại bơ vơ thật cũng tội nghiệp. Ông xin nhà nước bày ra một cách răn phạt nào tốt hơn thì càng hay. Hội-đồng cũng đồng ý kiến với chạ B... Quan chủ tỉnh cũng vui lòng công nhận.

Đoạn nói đến khoản 7000$00 mà nhà nước xuất ra để mướn dân làm công chuyên cho có tiền chi độ hầu có thành khẩn nạo đói kém trong hai tháng thất nghiệp, ông đến thưa nầy thì quí ngài sẽ được vui lòng và sẽ khen tặng vô cùng.

Giá mỗi hộp . 0$10

Có gởi bán khắp cả Đông-Pháp, các gare xe điện. Ở xa xin do nơi Madame Nguyễn-thị Kính chợ mới Saigon.

Một bức thơ

(đăng nguyên văn)

Thưa ông,

Tôi có tiếp đặng gói thuốc của ông gởi rồi. Thuốc « CHỈ LINH » của ông tôi đã thí nghiệm rồi rất thần hiệu. Vì tôi có cho đứa con tôi, và mấy đứa trẻ ở lân cận uống, về bịnh [illegible] mấy phát nóng Hai chơn lưu lạnh. Số muỗi nhứt đầu, đổ mồ hôi trắng, và Ho; hơi thở mệt, buồn chiều thì mê mang. Bịnh bình nhẹ tôi cho uống cứ mỗi gói, mà các chứng đều nhẹ cả. Còn bình nặng (lâu), mới uống, có [illegible] ba gói tôi lộ bạn đều [illegible] thuyên giảm, [illegible] gói nữa thì [illegible] Thật [illegible] Không lỗi với [illegible] Linh) vì rất đáng gọi là [illegible] được. Nay tôi viết thơ nầy [illegible] ông. Luôn dịp xin ông gởi cho tôi 50 gói nữa.

Nay kính

LÂM-TRƯỜNG-XUÂN

Commerçant à Lagi (Annam)

Thuốc nầy có bán khắp cả Đông-Phá, các gare xe điện đều có bán. Ở xa xin do nơi Madame Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon (giá mỗi gói 0$12).

Trị bịnh ho...

Người có bịnh, chưa gặp thuốc hay; dùng thuốc không có danh thì nguy hiểm cho người bịnh lắm.

Như thuốc ho (Bắc bửu)

Từ năm chí Bắc ai cũng công nhiều là một thứ thuốc ho hay, [illegible] bịnh ho linh nghiệm phi thường, [illegible] đến thuốc nầy thì quí ngài sẽ được vui lòng và sẽ khen tặng vô cùng.

Giá mỗi hộp . 0$10

Có gởi bán khắp cả Đông-Pháp, các gare xe điện. Ở xa xin do nơi Madame Nguyễn-thị Kính chợ mới Saigon.

Hội vạn quốc tiết kiệm

Hội hiệp-bổn nật danh Pháp, dưới quyền kiểm soát của Chánh phủ Đông-Pháp,

Vốn 1000 000 lượng)

Thương-Hãi) đã đóng tất cả và 8.000 000 phật)

Lãng

Quảng Lý cổ Đông Pháp

Saigon 26, đường Chaignau chi nghánh tại Hanoi : 58, Đại lộ François Garnier.

Muốn dư để

Lập ư bổn

Muốn có sẵn vốn

cho con cái lúc đôi bạn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm »

Vé $ 1.000 trả mỗi tháng 1 $ 00

Vé 500 trả mỗi tháng 0 50

Vé 250 trả mỗi tháng 2 00

Đặng dự vào

1°— Cuộc xổ số hồi «ốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.

2°— Cuộc chia 1/8 tiền lời của Hội sau khi đóng đặng 2 Năm.

Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quảng-lý những số mà hội chưa có người thay mặt.

Bán rẻ mạt... Không mua thì không còn dịp nào rẻ hơn ? ?

Tôi định bán rẻ trong vài tháng Giá hồi trước 1$00, nay tôi chỉ bán 0$50 mỗi ve thuốc Đại-bổ « TÊ - THẤP - HOÀN ». Thuốc bổ sâu bổ, bào chế đúng toàn thứ sâm thượng hạng Dầu yếu đuối, bay là làm việc mệt nhọc thể nào, nống vào thì được khoẻ khoắn lâm; làm việc cả ngày không biết mệt. Ăn cơm biết ngon, và ngủ đặng nhiều. Uống chừng 5 ve sắp lên, thì sẽ thấy rõ, thân thể đổi khác thường, mặt mày đỏ lại, vui vẻ, và khoẻ khoắn lạ thường. Hiệu thuốc nầy tôi có cầu chứng tại tòa, và có gởi bán khắp cả Đông Pháp. Bấy lâu được đồng bào hoan nghênh lắm. Có gởi bán khắp các gare xe điện. Ở xa muốn mua xin do nơi Madame Nguyễn thị Kính chợ mới Saigon (giá mỗi ve 0$50 uống được ba ngày).

Cầu kiếp... mỗi nhà... cần đó...

Có một ông thầy thuốc đó trong nhà, không hằng chứa một hộp thuốc dán hiệu con Rồng giá 0$12, tự cho chứng bịnh ngoài da. Thuốc nầy hay lắm, bán chạy rất nhiều, được danh tiếng lẫy lừng khắp cả Đông Pháp. Trị bịnh tức ngực hay hơn thuốc dán sơn đồng, thấp hơi, trị ghẻ [illegible] mất rất hay (vì thuốc rất phèn và phong độc). Trị bịnh đau vô cái ngang, hạch đám nhứt lưng mỏi tay, mun, mụt nhọt, nước ăn chon cực bơn mới mọc, lá Đăng cấp thuốc nầy qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Giá bịnh chỉ 0$12 hộp [illegible] Đại-bổ mua Madame Nguyễn thị Kính chợ mới Saigon, và các gare xe điện.

THIÊN HẠ ĐỒN

danh vang, bốn biển, tiếng dậy tám phương là thuốc trị bịnh PHONG-TÌNH và BỒ Á-PHIÊN

Ở Tonkin gởi lại báo chí chang đăng cất a phiên. Cách bổ giản đã mất mà lại bổ dân cho lão nhược bực nào trăm ngàn người cũng không sai nhầm. Làm việc khoẻ mạnh vui vẻ như thường chẳng sự sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường đàng trừ hút rất tiện

Một ve 100 hoàn giá 1 $ 00

Ve nhỏ 50 hoàn giá 0 $ 50

Hai ve, 2 cùng 3 ve đã bổ ai mua đúng không công hiệu xin thôi tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Gare Cattinat rue Mayer 128 Tân-định, Boulevard de la Somme 86, rue Amiral Courbet 45 và rue Vanier 74 Saigon, nơi tiệm đều có danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiêu-thần-tiên, ai mua cũng phải ưng kẻo lầm giá mua. Con bịnh Dương-mai cùng đau Lậu ai bịnh nặng nhọc bực nào, uống trong ngoài 12 $ 00 tuyệt nọc. Đường sanh đục cũng thêm sung tức Dương mai một ve giá 1 $ 00 uống 7 ngày. Đau Lậu một ve giá 0 $ 50 uống 2 ngày. Thuốc gởi lãnh hóa giao ngân thơ và Mandat gởi cho M. Lê văn Anh Commerçant Boulevard Albert Ier, N° 142 Dakao — Saigon.

Tiệm nhơn sâm đã lập hóa rẻ hơn đã Lạc Soonga

TRỊ BỊNH HUÊ-LIỄU

NHỨT SỚM NHỨT MUỘN

Ai đã lỡ mang các chứng bịnh trước về huê-liễu thì nên sớm uống thuốc *Tử-Ngọc-Liên*, để mau khỏi và chắc chắn lành tận nọc. Ai đã chạy chữa cùng nơi mà bịnh trăm trong không hết, hoặc là bịnh kinh niên phục phát biến sanh nhiều chứng lạ kỳ, đàn bà có thai mắc bịnh, con trẻ bị nọc đi truyền, đàn bà bị nọc đau bạch đới, đau tử-cung vân vân. Hồn hiệu có hơn mười mấy năm thuốc chuyên trị về bịnh huê-liễu, đã có tiếng lâu khắp nơi đều biết. Sớm chừng nào đã trị chừng nấy. Ở Saigon mua tại Nguyễn-thị-Kính.

Cáo mới xin các bịnh khó cứ viết thơ kể bịnh thọ lý gởi cho.

Monsieur ĐINH THÀNH-SONG

(Vinhlong) — CAIMIEU

Thầy sẽ gởi lãnh hóa giao-ngân cho bịnh chi muốn hết đăng phó đã có ở trị liệu.

Thuốc NGUYÊN-AN-CƯ

« Ông Nguyễn-an-Cư, một vị « danh-y ai cũng đều biết tên « theo như bức bào đã đăng tin « định lấy một bí phương thuốc « hiệu nhiệm của thuốc nay « mà chế ra cao đơn hoàn tán « để bán khắp tam kỳ cho « đồng bào ai ai cũng có thể « mua mà dùng hết. Không « môn thuốc kỳ sau đây hiệu nghiệm « công hiệu, ai mua dùng rồi « mới thấy rõ rằng cái danh « hiệu « Biển-Thước tái-sanh » « của ông Nguyễn-đức-Nhuận « tổng lý báo Phụ-nữ đã tặng « cho ông trong số ngày 30 « Octobre 1930 là một cái danh « hiệu rất hợp với thật-tế vậy. »

N° 31. — *Bảo vệ thanh tỉ hoàn.* — [illegible] cao tế hội sức thần hiệu. Tế bài thì dùng cập viên số 39. 1$00

N° 39. — *Thần dược lữu.* — Thuốc rượu trị bịnh tê, bại, đau lưng mỗi gối, nhứt gân cốt, sưng phù, cùm v. v. (Lúc có bịnh truyền nhiễm cùm ở Gôcông, thuốc nầy cứu mạng sống, « cho cả mấy trăm người). Một viên bổ vô rượu trắng tối ấm đặng một lít rượu thuốc... 1$00

N° 36. — *Điều kinh chưởng tử hoàn.* — Trị bịnh kinh nguyệt không đứng, nhiều lắm, trời sụt. Dưỡng thai độ nhựt. Mỗi người đàn bà phải có sẵn luôn luôn mà dùng. 1$00

N° 29. — *Hồn huyết khu uất* — Trị [illegible] huyết xấu, không thông nên sanh nhiều chứng bịnh ngoài da. Trị bịnh cũ trường độ nhứt... 1$00

N° 35. — *Điều ngươn khí huyết hoàn.* — Trị đủ các chứng bọ hay vô cùng. Ho lao, ho tổn, ho sức huyết đều trị lành được cả; ... 1$00

N° 18 — *Hóa can thanh phế hoàn* — Bổ gan phổi, tiêu đàm nặng đùng được mạnh mẽ trăng kiện. 1$00

N° 8. *Bạch đái hoàn* — Trị bạch đái, bạch di, huyết rằng ra kì đông dứt. Dùng 2 hoàn dứt bịnh. Công hiệu như thần. Người đàn bà nào thiếu-trong vệ-sanh thân thể đều phải dùng thuốc nầy. Hộp 4 hoàn... 1$00

« Những thuốc trên đây là của báu, ai đã từng nghe tên bổ ông Nguyễn an-Cư thì đã hiểu cái sức hay của thuốc ông là bực nào. Xin nhớ : thuốc Nguyễn-an-cư không có gởi bán chỗ nào cả chỉ có một chỗ dưới đây mà thôi :

Madame Trần-thị-Ý, N° 1 Rue Jean Dupuis à Tân-định [illegible] a tránh sẽn mua từ bổ giả hiệu, giá tiền theo đúng [illegible] [illegible] thêm 20 /. tiền gởi.

Mua từ 5$00 sắp lên, gởi bình bảo giao ngân.

(Số ý đường Jean Dupuis ở Tân-định, gần chùa cô-hồn, ngay tiệm thương-mãi ông Lương-văn-Râu)

Chống với nạn kinh-tế

0$29 0$29

Sữa bò nhãn xanh bảo kiết tinh khiết và ngon nhứt. Đã đặt được cuộc cho nhà nước trong năm 9[illegible] cho các đại-học đường, tịnh đó sanh nhà thương con nít, nhà phước-thiện. Các tiệm lớn trong Đông Dương đều có bán

FREXOR

[illegible] Rue Mac-Mahon — 60, Quai de Belgique, Tél 223

AI MUỐN MƯỚN NHÀ PHỐ RẺ ?

PHỐ LẦU	đã confort moderne số 15 Albert 1er Dakao	60$
NHÀ TRỆT,	4 phòng, đã confort moderne, Tân định	35$
NHÀ TRỆT,	4 phòng, đã confort moderne, Tân định	45$
PHỐ TRỆT,	số 120 Marcel Richard Saigon	[illegible]
PHỐ TRỆT	398, 395, 396 Đường Paul Blanchy	[illegible]
-»-	đường nhà Paul Blanchy gần rạp hát Lục Tỉnh đã nước máy đầy đủ	[illegible]
-»-	Paul Bert 192, 194, 196, 198 mới mở lầm	25$
NHÀ XE	đường nhà Paul Blanchy	[illegible]

Confort moderne là có nhà bếp nhà cầu, nhà tắm nhà [illegible] nước sạch.

Chủ phố : Cie Foncière d'Indochine

81, RUE RICHAUD — SAIGON

TRƯỜNG HỌC

« Dục Thanh »

Xưa kia trường - HOÀNG TỶ »

N° 80, Bd Kitchener Saigon

(Cửa ông-lãnh)

Chủ-nhơn : UNG-VĂN-AN

Đốc học : PHAM KHẮC MINH

Bổn trường mở từ đợt đông-ấu (cours Enfantin) đến lớp đệ nhứt niên về ban sơ-đẳng tốt nghiệp (2 Année du Cycle primaire supérieur)

Chúng thầy đang kế nghiệp trường « Hoàng-Tỷ », gần hết nhiệt lãm mà chỉnh-đốn và quan sát lại mỗi cách rất hoàn toàn.

Thật là một tổ-chức tư thục gồm đủ trí-dục, đức dục và thể dục. Vậy chúng tôi xin mời qui đồng bạn và qui phụ huynh học sanh nhơn lân nhân sự giới gởi đến viếng bổn trường một lần, trước đặng ấn tượng nghĩa lẽ của hai chữ « DỤC-THANH » thái là thích hợp với quang cảnh và nội dung của bổn-trường và sau lại đặng xem toàn số-nguyện và phù thác mọi việc giáo-dục của các em chau cho bổn trường chiếu-cố, chúng tôi lấy làm thâm-cảm.

Chủ nhơn và Đốc học

đồng cẩn khải.

Nota : Thơ tín và tiền học phí xin gởi cho bổn trường chủ nhơn là M. Ung - văn - An, Directeur propriétaire Institution « Duc Thanh », N° 80 Bd. Kitchener Saigon (Cửa-ông-lãnh).

Dọn về nhà mới

Bán đồ kỹ nghệ Bắc — Đồ thứ — Rất nhiều

Đông — Cần — Chạm **Giá rẻ**

Thêu — Nạt vại v. v.,

Tràng Bông Tang hạ giá 50%

ĐỨC-LỢI

185-187 Rue d'Espagne — SAIGON

Kế chợ-mới Bến-Thành

Có tiệm chánh Hanoi Haiphong

Thuốc **THIÊN-THƠI** của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người nên có CULA thiệt thọ tiếp thêm đứng cho vợp bỏ, thì mười bịnh không trật một. Đám cam đoan.

Nghỉ mát Đà-lạt

Năm nay ai đi nghỉ mát Đà-lạt [illegible] nên kiếm nhà ngủ Võ-văn-Đang [illegible] lập ra, theo đúng kiểu nhà-tây, [illegible] nhà là vì sự ăn uống lại dễ dàng, [illegible] hoạt-sanh.

Hôtel du Marché de Dalat
Téléphone [illegible] 28
Võ-văn-Đang Propriétaire

Muốn hỏi cho rõ ràng, xin [illegible] NGUYỄN VĂN-NHAC, 82 Rue Pellerin Saigon.

Có nhà thuốc không?

Là [illegible] của ông lương-y Trần [illegible] Nữ ở Hanoi là [illegible] Tam Sư Ngũ Hổ Vũ Mười Giải Yên Hoàn [illegible] chống nóng như phấn nhiều hơn thuốc [illegible] ngon, 20 gói Yên Hoàn chưng nhà không [illegible] A-phiện. Bất luận hút nhiều hay ít, ấu hay mới dùng thuốc nầy tỏ hẳn chẳng sai. Thứ là mới phương [illegible] được. Được nhiều bức thơ khen [illegible] 1$40 [illegible] 2$40 mỗi [illegible] Thuốc bổ [illegible] tăng, [illegible] nhiều [illegible] Nam, [illegible] thuốc [illegible] Người [illegible] phiện dùng [illegible] mau phục sức. Mỗi [illegible] thuốc đều có [illegible] Giá mỗi hộp [illegible] 1$00.

Các [illegible] hình bọ, hoa liễu, bịnh [illegible] thuốc xổ [illegible] bụng xổ để không [illegible] thuốc khác và [illegible] một đều là [illegible] bịnh gì đều có thuốc [illegible].

Thuốc [illegible] bán mấy chỗ [illegible] Trần Thanh N° Place Maréchal Foch Dakao Hàng [illegible] sách N° 48 gần chợ cũ Saigon.

Ở xa mua thuốc xin gửi chút [illegible] tiền cước [illegible] visong.

Xin đọc nơi.

LÊ VĂN NHUẬN

Daily đặc quyền cho
Trần-văn-Sắc [illegible]
Võ-văn-Vân [illegible]
N° 27 [illegible] GIA ĐỊNH.

...THẤY HẾT HỒN

Mời quí ngài đến xem coi bồn hàng vỏ ruột

SUPERCONFORT MICHELIN

Gánh chịu những sức mạnh, mang hết trong khi quẹo gấp và xe cùng giữ sự êm ái luôn

CHO THỬ KHÔNG TÍNH TIỀN

Chịu mua vỏ ruột cũ và tính giá mới mỗi khi đổi vỏ ruột

SUPERCONFORT

ĐẠI LÝ MICHELIN

AUTO-ACCESSOIRES
STATION — SERVICE

MAISON DIDIER
61 Rue Pellerin—SAIGON
36 bis, Bd Bonard
SAIGON

THUỐC TRỪ NHA PHIỆN
CỦA
NGUYỄN-NGỌC-THÁI

Bả cứu nơi ngàn bịnh [illegible] lâu biết tiếng. Thuốc uống êm bổ và mát ruột không có chất nha-phiện, trừ tuyệt căng. Uống đặt [illegible] Ai mắc phải bịnh nầy nên mau mua mandat [illegible] đến khỏi chịu nên số Phí chi hết.

BẢN GIÁ
Ve 100 hoàn số 1 1$00
Ve 50 hoàn số 2 0$50

XIN CHÚ Ý : *Có từ bản đủ các hiệu thuốc gia-truyền của các bực tiền hiền danh y An-nam. Đại-lý bán lẻ các thứ báo chí.*

NGUYỄN-NGỌC-THÁI
Sanemarie Dangon D Annam BẾ CHÍA

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE
Union sténographique suisse Alma Paris
7, rue René Hérand
SAIGON (CẦN THƠ)

Chuyên môn dạy các khoa thương mãi, bút toán, đánh máy chữ tiếng Pháp văn.vv.

Riêng khoa [illegible] tất hồn trường [illegible] mặt L. U. S. S. A. P dạy học [illegible] tại Saigon lấy bằng cấp [illegible] lấy.

Directeur, LƯƠNG-VĂN-HẬU
Diplômé d'Ecole Supérieure de Commerce.
Titulaire des Certificats d'Etudes de l'Enseignement Commercial Paris.
Various Certs in Comptabilité des Sciences Commerciales Industrielles Agricoles Expert Comptable près les Tribunaux [illegible] de la Comptabilité [illegible] de Commerce Saigon.

Đồ-như-Liêu
91-93, Rue d'Espagne, 91-9

Cho mượn máy viết để thử hiệu máy [illegible] Thức con đặc [illegible] hình người [illegible] Lâm [illegible] bằng đá cẩm thạch Bán đồ [illegible] rẻ hơn ai máy. Sửa máy hát, máy viết, có đồ để phụ tùng. Bán máy hát và đồ để thắt, lắp, tàu. Cao man, Nam-vang, Trung, kỳ Bắc kỳ.

Téléphone số 6.90

LỊCH "TAM-TÔNG-MIẾU"

NĂM GIÁP TUẤT - 1934
(*5 Décembre sẽ có bán*)

Lịch có đủ mọi [illegible] ngày Annam, ngày vía Phật, Tiên trai kỵ, [illegible] ngày lễ ngũ, vân vân...

Lại trong mỗi tờ có [illegible] một câu tư tưởng hoặc một một [illegible] Thánh ngôn rút trong kinh sách Tam Giáo (Phật, Thánh, Tiên).

Mặt [illegible] mỗi tờ [illegible] xem rất đẹp.

Cũng như các năm trước, lịch năm nầy bán lấy lời để in kinh [illegible] chùa, [illegible] nhà trường [illegible] Châu Đốc và [illegible] Tiên.

Giá bán lẻ 0$13

Mua [illegible] Xin viết thư cho:

Monsieur VÕ VĂN [illegible]ANH
Tam-Tông-Miếu

ĐOÀN-THIÊN TIỂU THUYẾT

KÉN VỢ TẦN-THỜI

— Nè bà, tôi tính kỳ thi sơ-học nầy, dầu cho thằng Hiệp đâu hay rớt thế nào, tôi cũng biểu nó thôi học ở nhà đặng lo đôi bạn cho nó. Thế ý bà tính sao?

— Thì ông liệu sao cũng được ý tôi như ý ông, vợ chồng mình đã gia chỉ có một mình nó là trai, không muốn cho đi xa. Học bấy nhiêu đó cho biết đủ rồi, ở đâu cần gì học nhiều, chữ dặt rước mà không tiền có ra chi?

— Mẹ nó nói nghe phải, vậy thì để mai tôi xuống tỉnh coi nó đâu rớt đặng rước về luôn.

Đó là mấy lời vợ chồng ông cả Nghiêm, bàn tính không cho Lê-hão-Hiệp học nữa, để ở nhà coi việc ruộng nương cũng đủ sống thong thả với đời vậy.

Còn cậu Lê-hão-Hiệp thì không thể, cậu đến ăn học ở tỉnh quan với cảnh phồn ba nào nhiệt, nếu bảy giờ bắt cậu rằng buộc ở nơi thôn-quê, quanh quẩn điền hiêu lại thêm đi thưa về trình cậu không sao chịu nổi hết, vì vậy cho nên sao khi đậu bằng-cấp sơ học rồi, trong trí cậu vẫn mơ tưởng đến việc lên Saigon mà học thêm cho đến đậu bằng-cấp thành-chung rồi sẽ hay.

Ngày qua tháng lại, cái ngày tựu-trường đã đến rồi, cậu Lê-hão-Hiệp mới thưa với ông cả:

— Năm nay nhà nước không còn cho học trò thi buộc nữa, vậy ba đồng tiền trường-tư cho con học thêm đến ngày nào cha mẹ không còn đủ sức bảo học cho con, thì con vui lòng đành vậy.

Ông cả bà cả nghe cậu Hiệp nói, con trả lời:

Cha mẹ nhứt định để con ở nhà lo việc ruộng vườn đã lâu rồi.

Cậu Lê-hão-Hiệp đem đủ lời lẽ mà yêu cầu với ông cả cho [illegible] theo con đường học vấn cho khi thành tài mới được, nhưng ông cả nhứt định không [illegible].

Cậu Lê-hão-Hiệp phải vâng theo lịnh của ông Cả, ở nhà lo việc ruộng nương.

Nhưng trong mấy tháng bị bó chân ở nơi thôn quê đồng bái, [illegible] Lê-hão-Hiệp lấy làm bực bội, [illegible] xan, cho đến cậu nằm không [illegible] mà xem một vài trương sách nữa.

Một hôm nọ ông Cả kêu cậu [illegible]

— Con [illegible] con Hạnh Hão Cương cho con, nhứt định tháng 10 tháng giêng sẽ lấp lễ cưới?

Cậu Hiệp nghe nói mà hồi rồi vô cùng, nhưng cậu không dám nói gì, cậu vẻ phòng nằm gát tay lên trán, mà tự suy nghĩ rằng: « Tưởng nói con ai đâu là, té ra con Hương-Hão Cương! Ôi! cái con nó xấu lắm sao xấu tệ, lắm nói quê mùa dốt nát, không có gì gái văn-minh gì hết, Giàu thì nó có giàu, nhưng con người như thế, không hạp nhân vừa [illegible] ta mà hất ta kết bạn trăm năm với nó sao được? »

Đến gần ngày cưới cậu Hiệp không biết đi đâu, lại của ấm 300$ bỏ túi là khác. Ông cả tức giận cảnh hồng, ước sức ông gặp chết giết chết, vì cậu làm tác rồi cho ông không biết sau sẽ cho ra, buộc phải ha mình qua bên đàng gái mà điều định việc dỡ đang.

Lê-hão-Hiệp được mấy trăm bạc lên Saigon đang tiền thi chưn-cho một nhà bảo kia đặng đi thâu tiền, lần lần cậu viết văn tiểu - thuyết, được một năm cậu cũng khá đến và có chút ít tên tuổi.

Mấy năm ở làm tại thành phố Saigon là chỗ nhiều bạn nhân tân-thời, nhưng cậu chưa tìm được ai tri kỷ Văn còn lưu người cho được như ý nghĩa là cho thật vạn minh thì cậu mới chịu kết nghĩa tào khang.

Hiện thời cậu đang đắm ý một người mà cầu cho trong đời được hạnh phúc hay không là tùy nơi người cậu đã thầm yêu trộm nhớ đó.

Cô người mà Lê-hão-Hiệp mến được đó là nữ sĩ Thanh-Hương.

Hai tiếng Thanh-Hương đi vang lừng trong làng văn; vô tài thì cũng biết nhà nữ-sĩ [illegible] tài sắc gồm đủ, nhưng người nào biết đời tư của nữ-sĩ thì cho khỏi thở dài than tiếc!

Nhà nữ-sĩ Thanh-Hương tên thi lắt, danh tiếng lẫy lừng mà đối với đạo làm vợ trong nhà chỉ có làm cậu Lê-hão-Hiệp ăn sầu nuốt thảm, hồi hận trăm chiều đó thôi.

Mỗi khi ngồi một mình, cậu Lê-hão-Hiệp nghĩ đến gia đình của mình mà bứt rứt tâm can rồi phải tự than một câu này: «Ôi! cũng bởi ta kén vợ tân thời, mới đến nông nỗi nầy!»

Bửu công tử

« TỪ NAM CHÍ BẮC »

Với đồng bào từ Nam chí Bắc, chúng tôi trưng cầu nên giới thiệu nhà thuốc « PHÚC-ĐĂNG-DƯỢC-HÀNG » môn bài 150 đường Paris tục kêu là đèn năm ngọn: Cholon.

*Nguyên ông chủ nhân P. D. D. H. là Hồng Quang đại-y sĩ đây, mấy đời truyền nối về nghề thuốc lại Thượng hữu nơi con đường Nam-kinh đó, truyền nối về nghề thuốc lại Thượng hữu nơi con đường Nam-kinh đó. Ai quan chi đâu, từ người giàu kẻ nghèo ai ai cũng là rõ biết số Đi

PHÒNG KHÁN BỆNH

của ông thầy Thầy-Thuốc *Nguyễn hữu-Thì*, tăng sự các nhà Dưỡng-Bệnh Đông-Pháp đã hơn 12 năm, đã mở tại :

Boulevard Galliéni N° 1, Chaquan

Kể từ 1er Novembre 1933 (Gare Nancy)

Khán bệnh, sáng 7 giờ tới 10 giờ

Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ

Rước tới nhà khán bệnh giờ nào cũng được.

Hôtel d'Annam Dalat

Villa meublé. Téléphone 35

Cất trên đỉnh núi cao 1500 thước

Kính cáo quí khách

Nghỉ hàng nầy hãy lấy lời cho người khác mướn có hai qui khách đều chẳng được vừa lòng. Kể từ ngày 1er juin 1933 tôi tâm chí lại gắp hết khách (Ở tôi ba gió xuống nhiều tiền qui khách đi có qua quýt) không đáng đã Annam rồi lâm lại chọn được chỗ nghỉ mát thanh tịnh hơn các nơi.

Qui khách ở Saigon và Lục tỉnh muốn hỏi đến chơi xin đến M. Võ văn Hỉ 169 Rue d'Espagne và M. Bùi 84 Rue Barrère Saigon. Kính mời.

Nguyễn-ngọc Chúc *Directeur-Propriétaire*

Làm khéo, kỹ công

NHIỀU KIỂU CHỌN LỰA

NĂM NAY SẠCH HƠN

MỌI NĂM PHẦN NỬA

La Tortue

Phan-thúc-Trác

16 Sabourain — Saigon

Telephone : 905

TRẮNG BÓNG TÂNG

CHỌN LỰA SỰ THẬT VỚI SỰ GIA CÓ BỊ BỊNH

đau trong ruột

NÊN NGỪA TRƯỚC

Bộ máy tiêu hóa rất thực dễ người ta, nếu ăn rồi bị bịnh là gì?

Con người mình hayết cay hàm nhiều mà ít hay gặp những bịnh yếu đau nên-động, nên đã ăn uống không trên được. Bởi đó ta ở trong bao tử, mà sanh ra nhiều bịnh nhẹ, sinh ruột đau bụng.

Đau bụng có nhiều chứng, đau bụng nổi, đau bụng mửa, đau bụng bón, đau bụng bụng, đau bụng gió có ngày nó đau bụng hoài.

Những chứng bịnh đau trong bao tử đau ruột nếu bỏ trên ai đã bị mang mình là điều tự, nếu để lâu ngày nó mọc mọc ở đó đây hoặc thôi ruột thì rất nguy hiểm. Nhà chữa bịnh Annam mới phát ra những ngừa trước của bấy nay mà cho được ruột phương thuốc bí pháp truyền hiệu ĐỨC THỌ ở ANHAM là một thứ thuốc hiệu đã đến bấy giờ Annam mình mới có đến thứ nhất và của nhân bị chi nhân người cao năm nhiều của chẳng lại tên Saigon nếu trong ít lâu thì thấy giảm bịnh, đã có nhiều người đăng rất rất công hiệu.

Nơi gửi...đến

Mua nhiều do nơi nhà thuốc ĐỨC-THỌ ANHAM. số 108, Đường Cây-Mai Cholon (gần đầu Cây-Mai).

Các thứ thuốc của hiệu ĐỨC-THỌ ANHAM đã bán lẻ mấy chỗ sau nầy, Mme Nguyễn-thị-Hinh. Saigon. La boutique Nghĩa-Trọng Cholon. Bazar Ng-thành-Lâm, Vinhlong. Bazar Bản Sơn, Cần-Thơ ; Hoàng Tri, Phnom-Penh ; Bazar Minh-Ngọc Phanthiết (ANHAM) tiệm hàng xén Tây Cầu, Bến cát, Tânan.

Hiệu tạ Lý-công Quận, Soctrang ; Hiệu Huỳnh-Tân, Bạclieu.

Cảnh phiên lưu của một người Việt-Nam

(Tiếp theo trương nhứt)

mệ đi tôi mừng quá, sướng quá, tự cho là cơ hội đã đến. Tuy cái cảnh vất vả cực nhọc mà tôi gặp ở Tân-cảo lúc sau ra thế nào chưa biết, nhưng lúc ấy mới nghe hai tiếng «Tân-đảo» tôi đã tưởng chừng như cái chốn giới cực lạc». Thế là tôi bắt đầu tìm mà ra đi.

Đi cho biết đó biết đây,
Ăn ông ở xó biết ngày nào khôn

Tôi ở Hải-phòng mấy hôm, rồi xuống tàu ra biển. Những bạn «đồng ship» với tôi đi chuyến tàu ấy đông lắm, trai có, gái có, có đến hơn bốn trăm người. Nhà đò mà không đến đến tịch mịch.

Tàu ra tới biển, tôi tâm trở và lấy làm thích ý lắm. Tự thưa lòng, bấy giờ mới trông thấy biển, mới biết biển là rộng, tự nghĩ : « Có lẽ những giống cá dưới biển nó sung sướng lắm nhỉ. Nó sung sướng vì sự sinh-hoạt được tự do-thả hồ bơi lội vùng vẫy, không đến đổi eo hẹp như cái chế người », xâu xé tranh-cướp như « kẻ người ».

Ấy tôi đã nghĩ vậy, mà hồi lâu tôi lại nghĩ thế khác. Bởi tôi sang nay ra xa, tôi thấy sóng biển cùng lớn, những cái sóng lớn như cái nhà, cái đình, nó dồn dập đến chỗ tàu tôi, làm cho tàu tuồn thoảng lại nghiêng đi một bên, nếu vía tôi không còn gì, anh sợ tàu chìm. Trời ơi ! Tôi ngu quá ! nhát quá !

Có thể nào mỗi lúc mà chiếc tàu chìm được hay sao ? Nói cho quá đi : nếu tàu có bị chìm chăng nữa, thì cũng còn có năng mấy trăm người cùng đi kia mà, đâu có chết một mình ! Mà có bị chết giữa biển, lấy đây miễn vùi nắm xương tàn, cũng lại là cái chết mát mẻ, chết rộng rãi, chẳng hơn là chết ở ngõ gia-đình buồn rầu lăng xôm bực tức kia sao ?

Ngán ngẩm ! cái ngu cái nhát ấy có phải chỉ riêng một mình tôi đâu. trông những kẻ ngồi đứng quanh quanh mình tôi bấy giờ, toàn là hạng ngu đần vậy hết.

Nhiều kẻ thấy làn sóng ào đến thì nói mặt họ tái xanh, rồi nằm gục ngay xuống, không sao ngồi vững được.

Họ vái trời và kêu cha kêu mẹ rùm lên. Hết thảy mọi người trong tàu, ai cũng lo sợ như nhau, nhưng lo sợ thì mặc lo sợ, biết làm thế nào, thôi rồi thảy kệ cho chiếc tàu nghiêng ngả trong ngàn trùng sóng gió, bất quá tánh mạng gửi cả một tay chủ cầm lái, muốn cho người thì người, cho chạy xoài thì xoài, mình cũng không nhận biết phương hướng tàu chạy đường nào !

Ông già Bâu nói đến đó, bỗng thấy một anh lính cảnh sát «mã tà» tự ngồi bước vô, nói thì thầm gì với ve chủ hàng cơm mấy câu rồi đi ngay. Tên đó giả làm lính nhà nước để lừa gạt những người xa lạ, chứ đâu có phải lính thật !

Ông già Bâu chỉ tay theo mỗi mà nói với tôi rằng :

Kia ông, chính thằng điếm đàng giả mạo kia nó dọa nạt lừa đế tôi gần tôi mới rõ để lát nữa tôi sẽ nói lần lần tôi chuyện đó ông nghe. Bây giờ tôi xin tiếp câu chuyện đi tàu giữa biển đã.

— Vâng, ông cứ nói cho nghe ;—Rồi ông nói tiếp ;

— Cứ theo như chuyến tàu tôi mới tự bên Tân-đảo đi về đây thì chỉ chạy hết có 17 ngày đêm mà so hồi 32 năm trước tôi đi sang bên ấy thì tàu đi tới trên một tháng không biết. Chắc lớ đó mấy mươi tàu bè gòn đỡ không chừng. Thiệt hồi đó đó sao nông lòng sốt rượt quá trông đợi hồi ngày nầy qua ngày kia lịch đinh trên biển cả tháng rồi mà vẫn chưa thấy đến nơi. Tôi nghĩ ve vẩn trong trí chẳng biết số phải họ mộ mình đi Tân-đảo thiệt không hay là đem mình đi tận đâu đây.

Càng lâu nhắm mắt đưa chân
Mở xem «chủ lít» xoay vần đến đâu

(Còn tiếp) B. H.

Xin-độc giả ở Rachgia lưu ý

Kể từ ngày nay bổn báo phái vị ở là M. Dương-văn-Thắng đi thâu tiền cho báo Đước-nhà-Nam và *La Tribune Indochinoise* ở hạt Rạchgia.

Vậy xin quí vị độc giả ở hạt nầy lưu ý cho. Đước-nhà-Nam La Tribune Indochinoise.

TIỆM HÀN HỘT MOÀN VÀ ĐỒ NỮ TRANG

O. M. IBRAHIM ET Cie

42 rue Catinat Saigon

Bán đủ các thứ đồ nữ trang vàng và hạnh kim (Platine) hột xoàn thiệt tốt, nội Saigon không ai có, lấy chế đồ kiểu để nhận hột bông tay và bảđaillon.

Giá bán thật rẻ, xin lục chân quí khách lưu ý.

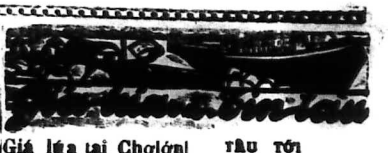

Giá lúa tại Cholớn

Ngày 25 Novembre 1933

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Saigon	1.25	Gocong	1.18
Bentre Bari	1.25	Cairang	1.13
Bentre	1.20	Thet-cot	1.18
Hytho-Thanh	1.20	Longxuyen	1.18
Cai-Lay	1.18	Chaudoc trung	1.10
Cai-Bè	1.18	— Bạt	1.05
Vinhlong	1.18	Samoun	1.05
Bakê	1.18	Sadec trung	1.10
Can-Cheng	1.20	— Bạt	1.05
Cang-Long	1.20		
Travinh	1.20	CAO MIÊN	
Bai-xau	1.10	Battampang	1.15
Soctrang	1.22	Banam	1.10
Rachgia	1.22	Soai rieng	
Phuquoc	1.22	Lôn đe	0.95

GẠO

Mỗi tạ 50 kilos

Gạo	N° 1	25 °/o	
Gạo	N° 2	40	
Tấm	1-2		1.85
Tấm	3-4		1.25
Cám trắng			0.80
Cám lớn			0.60
Bao lót vo			8.00
Bao gạo			13.00

TÀU TỚI

U Pháp lại

Félix Roussel	26 Nov
Jean Laborde	7 Déc

U Bắc và Trung-kỳ về

Claude Chapp	26 Nov
Compiègne	28 Nov

U Tàu về

Yalon	5 Déc
André Lebon	8 Déc

TÀU ĐI

Qua Pháp

Pur avion	26 Nov
Armis	27 Nov
Dalny	1er Déc
Compiègne	1er Déc
Yalon	8 Déc

Ra Bắc và Trung-kỳ

Caude Chappe	27 Nov
Cap Padaran	27 Nov
Jean Laborde	10 Déc

Qua Tàu

Félix Roussel	28 Nov

U Singapore qua

Dr Đặng Vũ Lạc — HANOI le 22 Février 19..

48, Rue Richaud

Telephone 806

Tôi vẫn thường biên viết bổ "huyết Bubonnet hiệu "Con Mèo" cho người sản-phụ, ai nấy đều được đỡ đa và mạnh khỏe.

Dr Đặng

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU HẠN VỐN 250 000 ĐỒNG BẠC

Sáng lập năm 1927

Hội-quán : 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon N° 61

Dây thép : CREDITARA-SAIGON

Dây thép nói : SAIGON 748

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 4 lẻ mỗi năm, sau tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Credit National và những về phiếu nào mà Chánh-phủ Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng. (Xỉ chăng chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội).

Bổn Hội có mua hàn Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mà kèn, để cho bá tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến Hội quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-Kiệm ấy.

Tôn chỉ của bổn Hội : Làm vẻ vang cho xứ sở mình

BẢN TRỊ-SỰ DANH-DỰ VÀ CỐ-VẤN

Chánh hội trưởng : Mr HUỲNH ĐÌNH KHIÊM (nay nghỉ để tự lộc.

Phó hội trưởng : Mr TRẦN TRINH TRẠCH O. ✻ Hội đồng Hội-nghị-tư Nghiệp-chủ. Bạclieu.

(được bầu cử chiếu theo điều 24 trong Điều lệ)

Hội viên : Dr BIAILLE DE LANGIBAUDIERE, Xỉ-tây, Saigon.

» Mr LÊ PHÁT AN Denis, Nghiệp-chủ, Thủdầu.

» Mr LƯU VĂN LANG, ✻, Quan Kỹ-sư Saigon.

» Dr NGUYỄN VĂN THỊNH, Saigon.

» Dr TRẦN VĂN ĐÔN. Saigon.

» Mr TRỊNH ĐÌNH THẢO, Trạng-sư, Saigon.

» Mr NGUYỄN THÀNH LIÊM [illegible]

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN-LÝ :

Chánh hội trưởng : Mr TRƯƠNG TẤN VI, ✻ Đốc-phủ-sứ Hàm, Chươngđức

Phó hội trưởng : Dr TRẦN NHƯ LÂN, Hội đồng quản-hạt, Saigon.

Quản lý hành sự : Mr NGUYỄN TẤN VĂN, nghiệp-chủ, Saigon.

Hội viên : Mr BÙI QUANG CHIÊU, Lương-Y bổn-quốc, Cholon.

» Mr NGUYỄN HỮU ĐỘ, nghiệp-chủ, Gòcông.

» Mr NGUYỄN VĂN LIỆN, Bảo-chế-sư, Saigon.

» Mr J. B. NGUYỄN TRUNG VINH, nghiệp-chủ, Saigon.

» Mr THÁI VĂN LÂN Alexis, Kỹ-sư, Saigon.

Phép định tổng-lý : Mr Paul LÊ VĂN GÔNG

THUỐC ĐIẾU "MÉLIA"

Anh em chuộng hút được thuốc ngon mà thơm ho, dịu vàng không khô cổ lại rẻ tiền. Mà hút thuốc nào bổ giá ?

Có là thuốc điếu hiệu Mélia bao giấy vàng và đỏ. Đó là một thứ thuốc có danh tiếng lẫy lừng từ bấy lâu nay, ai ai cũng đều biết rồi.

Thuốc MÉLIA nầy làm cho anh em được vừa lòng toại chí hơn các thứ thuốc khác, vì mùi thơm và sự hút vẹn của nó không có một thứ thuốc nào khác sánh kịp. Chớ chi anh em có sẵn trong nhà, để ra đãi khách tới cọ chi thú vị bằng ! Có một mình hàng.

L. RONDON et Cie Ltd

Mà 19 rue G. Guynemer — SAIGON

Làm đại-lý độc quyền mà thôi.

TIỂU-THUYẾT GIA-ĐƯỚC-NHÀ-NAM — N° 80

TIỂU-THUYẾT

TÔI VỀ AI?

Tác-giả : PHÙ-ĐỨC

Một đêm trăng trong gió mát vào độ 12 giờ, Tuyết-Sơn nằm trằn trọc không nghĩ được. Nhớ đến Hồ bạc thì đau đớn xót xa, con nghĩ đến cả tha ngoan ba thường đã hồ thẹn không cùng Tuyết-Sơn chắc hai Long đã ngon giấc rồi liền chồi dậy đi ra trước sân nhà để thở thanh với nguyệt.

Tuyết Sơn chống cái cửa lên rồi đi ra ngoài.

Giữa đêm thanh tịnh, một bên trời thanh, một hoàn nguyệt sáng, Tuyết-Sơn ngồi trên một viên đá lớn, ngửa mặt lên nhìn trăng mà hai hàng chảy dài xuống má. Tuyết-Sơn ngồi để cho nước mắt chảy bao nhiêu chảy, một hồi lâu mới cất tiếng ma rằng : « Chị làm sao bây giờ ? Mang nuôi cái nhục trong bụng từ đây một mình lớn thêm. Bây giờ anh hai em chưa biết, em không tự xử được con đời chăng nào nữa. *Ôi !* em đi lại chỗ viên đá. Em bước lên viên đá nhắm mắt gieo mình ta sông, em xử tới em. Ôi ! Em phải chết vì nếu để anh hai của em hay được thì Anh sẽ rầu buồn là thế nào.

Chết ! Phải rồi, em phải chết. Em chết mới đền tội em được ». Nói đến đây, Tuyết - Sơn khóc nức nở.

Giữa rừng già, trên đồi non, gió nầy sương, sa gió thổi gió lung ma Tuyết Sơn không biết, nàng chỉ biết đau đớn trong lòng gắp mấy.

Tuyết Sơn khóc một hồi rồi ngước mặt lên nhìn trăng mà ôi tiếp rằng : « Chị nguyệt ôi ! Em chết mới đáng tội phải hông chị.

Em muốn chết thì để làm. Kia viên đá gió ra trông nên em chỉ có leo lên đó mà gieo mình xuống thì xương tan thịt nát ! Thôi em cầu đời chưng nào nữa. *Ôi !* em đi lại chỗ viên đá. Em bước lên viên đá nhắm mắt gieo mình ta sông, em xử tới em. Tu đi Sơn đưng dậy rồi mới đưa nhắm mắt. Nhớ đó gai nước mắt đây mặt vào mà khóc mà nói rằng : « Anh hai ôi ! Em xin tạm từ biệt anh. Em phải xử tội em. Trước khi chết, em xin lãng một lạy nầy mà tạ ơn anh nuôi em bấy lâu ».

Tuyết - Sơn chắp tay ngồi xuống ai ngay vào nhà rồi bàm môi dong dây xây lưng đi lại hồn đã chỗ gieo mình.

Đi ... Tuyết-Sơn đi một cách mạnh mẽ không dây dẫu nghĩ tại nàng bước lên hòn đá vừa nhắm mắt gieo mình thì có hai tay người đã choàn qua mình nàng Tuyết Sơn ngả ra bất tỉnh.

Ai cứu Tuyết-Sơn ?

— Hai Long. Anh nuôi của nàng vậy. Đêm nay Tuyết Sơn toan tự sát nàng không ngờ Hai Long đã để ý coi chừng nàng trước vài ngày rồi mà chẳng tỏ ra. Mới đêm hai Long thức giữ chưng Tuyết Sơn. đến chưng nào nào nàng ngon giấc mới hồi lâu mà đêm nay, Tuyết Sơn nằm trằn trọc luôn nên hai Long vẫn thức mà coi.

Tuyết Sơn đi ra ngoài sân, mấy lời nàng khóc than giữa đêm thanh tịnh, hai Long nghe chẳng sót một tiếng, mấy lời ấy không khác nào gươm dao đâm xẩn vào trái tim chang. Vì quá yêu Tuyết Sơn như ruột thịt, Tuyết Sơn đau thì hai Long đau. Tuyết Sơn khóc thì hai Long khóc. Hai Long ngồi nấp dựa cửa trong nhà giọt vài giọt vắn thương nang bao nhiêu thì oán thù Hồ-be-Bac bấy nhiêu. Chẳng nghiến răng nói thầm rằng : « Ta phải xuống Cholon, ta phải xử lội ác của Hồ-be-Bac lắm. »

Hai Long nói vừa dứt lời thì thấy Tuyết Sơn ngồi lay vào phòng và nói mấy lời chơi, xong rồi Tuyết Sơn xây lưng đi, hai Long đi heo sau lưng nàng cả gót mà nàng không hay.

Tuyết Sơn vừa bước một chân mà mắt gieo mình tu hai Long đưa hai ay cứu bên chi đó. Thấy Tuyết Sơn bất tỉnh, hai Long khiên nàng vào nhà để lên bộ ván ngựa rồi chạy đi đốt đèn lên. Cả thân mình Tuyết-Sơn lúc bấy giờ lạnh như đồng, vì nàng ngồi giữa trời sương gió. Hai Long đánh bóp tứ chi nàng một hồi lâu thì nàng mới tỉnh lại.

Tuyết Sơn mở đôi mắt ra thấy hai Long thì khóc rông mà nói rằng : « Anh hai ôi ! Anh không cho em xử tội em sao ? »

Hai Long lắt đầu, hai hàng nước mắt chảy rông rông mà rằng : « Tuyết-Sơn ơi, không nên em muốn giết luôn anh nữa sao ? »

— Anh hai ôi ! Nếu anh rõ vì sao em toan tự tử thì anh sẽ vui cười mà nói rằng : « Phải, đáng lắm em khốn nạn nầy. »

— Không không, chẳng nên, anh đã trộm nghe mấy lời em thưa thầy hết rồi. Không nên, em tự tử là em mang tội sát nhơn.

— Phải, em giết một mạng người mà em đang mang trong bụng. Em giết một đứa nhỏ vô tội. Em hãy xét lại ...

Tuyết Sơn khóc ròng.

(Còn nữa)

Một Xoàn : Sắc đẹp

« XOÀN-MỚI »

Bán có giấy bảo-chứng

«TỐT NHỨT»

NHÀ MÀI MỘT XOÀN

CHUYÊN MÔN

66, Rue Vassoigne — SAIGON

Ngang đường hàng bạc (Chợ-cũ)

Kim lưu ý : Chỗ Kim « mười mốt » giá (rẻ tiền, chết nhóc) của mình khác.

BẢN DƯỢC THỦY

Thuốc nước để trị các chứng bịnh ban và trái, rất hiệu nghiệm của nhà thuốc **THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG** 208 rue des Marins = CHOLON

Không thứ nào so sánh đặng

"MÉKONG"

COTAB

DISTRIBUTEUR

TRIỆU-TỬ TÁI THẾ

Kinh-tế nàm tiền

Muốn cạnh tranh thì kỹ nghệ nước nhà phải cho đồng đẳng.

Bởi vậy bổn hiệu đã dày công tiêm đáng cách chế hai thứ dầu trị bá chứng trong uống ngoài thơm thật là công hiệu.

1° Dầu Triệu-Tử hiệu con Công. Mùi thơm ngát ngào, hơi thông đã, thấm mình mà lại rất êm dầm, xức chẳng bể đông xét như nhiều hiệu khác. Ấy là một thứ dầu của Annam chế tối thượng hảo xức nhơn chưa hề có nên dẫn cho người kém đồng tiền đều thế nào hễ xức tôn dầu Triệu-Tử thì hiểu phải công nhận ngay. Mỗi ve . . . . . 0$20

2° Dầu kinh-tế hiệu con Công sánh một mười một chiếc với Triệu-Tử, song bổn hiệu hiểu chế ra chai nhỏ bán giá 0$10 cho tiện dùng trong hồi khẩn bách nếu để hiệu kinh-tế chớ sức dầu lăng là tốt thượng hạng không thua dầu nào.

Dám cam đoan : Tốt không y như quảng cáo thì được đổi đồ tiền lại.

CÀNG NGÀY CÀNG PHÁT

Ấy là thuốc tiêu xỉ Tiêu-Hoàn hiệu con Công. Dẫu lúc không hoàng nầy mà thuốc càng ngày càng tiêu thụ thêm thấp lên bởi nhờ nó xổ thật êm không đau bụng không mệt mỏi, khỏi kiên cử nên đã tăng sức lao hoạn nghinh và có không kể xiết thơ khen ngợi tăng dùng từ thì coi người tự nhiên ai nơi nhà thì phi thường ! Mỗi gói nồng đặng nhiều lắm. Giá 0$20.

Có từ bán nơi Mme Nguyễn-thị Kính các gares xe điện và khắp cùng mọi nơi. *Kính cáo*

Adresse : NGUYỄN-VĂN-KHIÊM

60 rue Paul Blanchy (Tânđịnh) Saigon

MUA BÁN LÚA GẠO VÀ BẮP

VẠN-THÁI CÔNG-TY

65 Rue Palikao : *TÉLÉPHONE 3155*

Télégramme : Vạnthái Cholon Tinhtây

Bổn hiệu có mua các thứ lúa và nếp, nhứt là bắp vựa, vậy đồng bào ai có lúa và bắp muốn bán, xin đến tại ông Tổng lý, M. NGUYỄN CHIỂU THÔNG mà thương lượng, hay là kêu giấy thép nói cũng đặng. Công việc bán tính mau lẹ, và khi thứ định xong xuôi rồi, thì ông cho ghe tới tại chỗ mà chở.

Le Directeur :

NGUYỄN CHIỂU-THONG

20 điếu thuốc

6 XU

Nước Mỹ sẽ làm một hòn cù-lao nhơn tạo ở Đại-tây-Dương

Hoa thạnh đốn — Ông Daniel Roper thủ kỹ phòng Thương-mãi Hoa-thạnh-đốn cho hay rằng sở tạo tác Mỹ định để ra giành 1.500.000 đô la đặng làm một cù lao nhơn-tạo 5 giữa Đại-tây-dương, cách xa bờ biển 500 mile, nghĩa là 804.500 thước tây.

Nếu công việc nầy có kết quả tỷ mãn, thì người ta sẽ làm thêm nhiều nữa, sẽ có những hòn cù-lao dài 400 thước ở giữa châu-Mỹ và Châu Âu cách nhau 804.500 thước tây.

Tiền xây-phí tổng-cộng về việc tạo-tác ấy tính có 30 triệu đô-la. Công việc ấy làm thành rồi thì những tàu bay bắt luận của công-ty nào hay của tư-nhơn nào sẽ có chỗ bạ xuống nghỉ giữa biển chỉ phải đóng một mốc tiền thuế nhau mà thôi.

Lành bịnh trở về

Ông *Matsuita*, chủ hãng *Dai nan-Koosi* vừa bịnh tại nhà thương Angier bấy lâu, nay được phục sức rồi lấy làm hân hạnh mà tỏ-tạo cho thân-hằng quí-khách hay đến thượng tuần tháng Décembre, ông sẽ trở về điều-dưỡng các việc tại hãng như thường. Ông rất cảm tạ thân-hằng quí khách tỏ lòng quá yêu thăm viếng trong lúc ông nằm bịnh và xin tất cả thân-hằng quí khách cũng giữ một lòng tin-tưởng ông như trước.

Cuộc biến ở chánh giới Pháp

(Tiếp theo trương nhứt)

Nên biết rằng nội-các Serraut đổ, cũng như nội-các Daladier, cả hai đều tự mổi tranh giành chia rẽ của các đảng phái mà ra. Bao giờ cái họa nầy giới đi, thì nước Pháp mới có một chánh-phủ bền vững, mà dự án lý-tài mới thiệt hành được vậy.

Ong Chautemps lành lập tòa nội-các

Sau khi ông Serraut gởi đơn từ chức thì quan Tổng-Tổng Lebrun có đi thương thuyết với nhiều nhà chánh-trị có tiếng tăm trong đó có ông Herriot là được 18 ý hơn hết. Ông Herriot từ chối vì trong mình có bịnh không thể đảm đương nổi nên ông Lebrun có cầy ông Chautemps lập viêm. Ông nầy đã lành trách-nhiệm rồi và cũng có cầy ông Herriot tiếp sức mới được.

Hiện giờ ông Chautemps đương lo điều đình với anh em trong chánh giới của ông để dựng lên các bộ.

XE ĐIỆN SỤP ĐƯỜNG RẦY

Trưa hôm chúa nhựt, vào khoảng 12 giờ rưỡi, chiếc xe điện Saigon đi Govap, tới nhà ga Paul Blanchy toa xe sau sụp đường rầy.

Xe sụp đường rầy, có lẽ nhiệp không được chắc. May khỏi có thiệt mạng người.

Qui ngài chẳng đã chán vì sự gởi tiền nhiều nơi không được chắc chắn, Qui ngài nên tưởng đến Tương Lai của qui ngài và của gia quyến qui ngài nữa, Bỏ là qui ngài biết lo xa.

VẬY THÌ

Qui ngài cần phải có một chỗ gởi tiền cho thiệt chắc chắn, được đảm bảo bằng bổi, bằng tới ngày lãnh tiền khỏi đều phiền phức cho qui ngài khi đứng kỳ mãn hạng, hoặc qui ngài được lãnh tiền trước vốn lời, là nhờ có ba tiền xổ số như dưới đây trong mỗi tháng :

1° — Kỳ xổ số huờn vốn gia bội ..... 5.000$
2° — Kỳ xổ số huờn vốn đơn giảng..... 1.000$
3. — Kỳ xổ số mãn hạng được lãnh liền hằng về chẳng nhận một số tiền từ... 500$ tới..... 1.000$

Muốn được vé từ 1000$ thì phải đóng từ 5$ mỗi tháng
Muốn được vé từ 500$ thì phải đóng từ 2$50 mỗi tháng
Muốn được vé từ 200$ thì phải đóng từ 1$00 mỗi tháng

Qui ngài muốn hỏi thêm, hoặc đóng tiền liền xin đo nơi những người Quản Lý của hội hay là tại :

VIỄN-ĐÔNG-LẬP-BỔN

FILIALE DE LA SEQUANAISE

N° 203 — 205 RUE CATINAT SAIGON

N° 32 RUE PAUL BERT HANOI

Cuộc xổ số tháng nầy định nhằm ngày thứ tư 29-11-33 tại phòng Quản lý, lúc 5 giờ rưỡi chiều đường Catinat N° 203 et 205 Saigon.

BẢ BẢ SƠN QUẢN TẢN

Thuốc phải minh đã giúp cho hàng phụ-nữ, thuốc lưu hành ra những nơi thì thấy sự tinh nghiệm chẳng nhẹ.

Hiện thời hàng phụ nữ mắc trong bịnh chưng đau tỳ cang, 10 người hết 7, không nặng thì nhẹ, không nhiều thì ít, đau rang rang hơi sợ dầy chẳng, đau trắng trắng đa dưới, đau thời ngan lưng, ra huyết trắng đầm đề có dấy có nhẹ khi trong khi đặc khi nóng đường đại bán nữ đường tiểu không thông đau ép chưng bịnh trong mình lần ngập mà không biết. Đến nói cùng thầy thì Tỳ bị đau bạch đới ho, các ông lương y chưa đặng hiểu rõ bịnh đau tỳ cang là chi (?) là vì sách xưa chưa có bệ nào tường thiết, cứ đó theo bịnh người không đều, sanh bạch đới ho mà trị. Ôi thôi! bịnh Nam chưa Bắc bịnh từng ha chưa từng thương, uống thuốc hết tiền mà bịnh càng nặng thêm.

Ai muốn phải chăng bịnh đau tỳ-cang và bạch trắng như kể trên đây, hãy uống BẢ BẢ SƠN QUẢN TẢN thì thấy công hiệu lạ lùng, sự hay không thể kể hết đặng.

Đàn bà có thai bị đau tỳ-cang uống càng hiệu nghiệm, đàn bà mới sanh đẻ, bị đau tỳ-cang uống cũng hết liền.

Thuốc nếp nặng đã cầu chẳng biết bao nhiêu bịnh đau tỳ cang, đay có uống thuốc nhà hết , cho không cần bàm rằng.

Mỗi hộp 1$00, uống 5 ngày.

Có bán tại Pharmacie Hạnh-Long, Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon và cũng nhà biện thuốc khắp nơi.

BÙI-VĂN-VĂN DƯỢC PHÒNG

(THUDAUMOT)

Đặc biệt ! ! — Đặc biệt ! !

Đêm 2 Décembre là một đêm đặc-biệt tại nhà hát tây sẽ có một buổi hát đặc-biệt. Gánh PHƯỚC-CƯƠNG sẽ dồn đặc-biệt mới tập chưa có hát lần nào.

Cô Năm Phi thủ vai đào chánh sẽ trổ hết nghề đặt-biệt trong đêm hát ấy.

Tiền thâu sẽ giúp cho hội S. A. M. I. P. I. C.

Nói rõ về vụ Hai Chi bị bắn

Trong bọn vượt ngục Châudốc ba tên đã bị bắt, 1 tên bị bắn chết và 4 tên đang trốn

Bổn-báo đã đăng tin Hai Chi vượt ngục bị bắn rồi, nay có tin riêng ở Châu-đốc gởi lên vậy xin đăng tiếp cho rõ :

Ngày 16-11-33, tại Châu-đốc có xảy ra vụ 8 tên tù vượt ngục. Bọn nầy có tên đưu đăng chỉ hay tên là Nguyễn-văn-Năm tức hai Chi, 43 tuổi.

Tên nầy là em của Đơn-hùng-Tính bị tội tử hình năm xưa tại Mytho. Mặt mày hung dữ, mình mẩy xăm đầy hình rồng.

Một tên là Ng.-văn-Hậu dit năm Cádom 31 tuổi nghề sói con của Đợa Hòng-Tích.

Còn 6 tên kia là ; Ng.-v-Đời 28 tuổi, Ng.-v-Hương 21 tuổi, Ng.-văn-Lai dit Trắc-v-Đặng 18 tuổi, Ng.-v-Hồ dit Bảy Hồ 24 tuổi, Ng văn-Khá dit Năm 19 tuổi, Trần-văn-Chiến dit Tư Chiến 55 tuổi.

Hai Chi đã cầm đầu đánh nhiều đám cướp giựt trên Biên Hồ (Nam-vang) miệt Camau và Châudốc. Gốc gác ở xứ Kosponghom. Sau sa cơ bị bắt giam tại ngục Châu-đốc.

Trong 8 tên trốn nầy có hai tên bị kêu án tử hình.

Nguyên là hồi 4 giờ sớm mới ngày 16-11-33 tụi nó dùng cưa mỡ công cho hai Chi, rồi dùng sá-ben nay lỗ cửa tiêu mà chun ra, tới vách tụi nó chất chồng dùng chăng tấm mà trốn ra khỏi khám nhắm phía sau núi Sam trực chỉ.

Qua khỏi cửa đóc, chúng giựt được 2 chiếc xuồng đương cầu rồi chúng bằng đò qua Bà-khẹt, thuộc làng Tân-tế Chúng bỏ xuồng dưới cầy mà tại đó và kéo trốn trên núi Dài thuộc làng Thới - sơn cách Nhà-bàn 1 cây số 5 trên đường Triton.

Ngày đó, cả tỉnh Bà ào sôi nổi, số linh kín Chaudoc và Longxuyên hiệp lại đi tìm nã.

Mãi đến chiều 21 Nov. mới dò được ổ bọn nầy trốn.

Đêm đó, quan chủ-tỉnh cùng viên sâu-đầm, và ông sếp Hah kin, đốc sát linh trảng kéo lên bao phủ núi Dài.

Lối khuya có 4 tên bị đói quá, ra đào cũ sắn ăn, bị tốp linh do cai Tự, cai Nuôi chỉ huy ngồi thấy ra hiệu lịnh biểu dơ tay lên. Có 3 tên hàng đầu, còn 1 tên vụt chạy. Cai Tự nhắm tên ấy bắn cho 1 phát trúng đùi, nó té quỵ. Cai Nuôi tiếp bồi 1 phát nữa, nó ngã lăn chết tốt.

Liền đó, phía thì đoàn linh lo công ba tên hàng đầu là : Ng-văn-Đôn, Ng-văn-Hương và Ng-văn-Hồ tức Bảy-Hồ, còn một phía thì cầm đầu đến rọi tên bị bắn. Nhìn kỹ tên bị bắn đó chính là đầu đảng Hai Chi.

Còn bốn tên còn lẩn núp trong núi chẳng may mà cũng bắt được vì linh kín đương lập ổ giữ lấm.

Xây ra vụ vượt ngục nầy vì một chú Cai, một chú Bếp canh giữ sơ ý, nên hai chú đều bị giam.

Savon « Việt-Nam » thiệt tốt hơn hết

Bọn chà ở đường Vannier đánh một người Annam

Trưa hôm thứ bảy rồi lối 11 giờ rưỡi, tại một tiệm bán vải của bọn chà và ở đường Vannier có xảy ra một vụ ẩu đả giữa bọn chà với người mua.

Nguyên là có một thầy kia dẫn lấy vô tiệm chà đó mua 2 thước tư vải vẽ làm ra Nương về nhà thấy trải giường sao thấy miễn, bèn đo lại thì chỉ có hai thước.

Tức mình, thầy ta dông xe hơi ra tiệm chà đó mà gây, bị bọn chà đánh. Thầy đánh lại thì bọn chà trong tiệm ào ra đánh thầy nhớ đi.

Liền đến điệu cả hai bên về bót Bọn chà khai là thầy ấy dơ súng ra dọa chúng nó, vì có thâu khẩu súng và giấy phép để sau xét lại.

Challenge Héraud

Victor a thắng A. E. T. bốn bàn thua lại một.

Trận nầy, hồi chiều hôm qua, trước giờ giải lao có 1 phút, mà A. E. T. thắng một bàn trước. Vô đá lại, chỉ 8 phút chót, Victoria thắng lại bốn bàn.

Cercle thắng Jean - Conte một bàn trọn. Jean-Conte thua đấy là lỗi ở tại hai viên bàn tập, vì có đã giỏi nên thế trụ hát ngỡ phải chơi. Jean-Conte tệ quá, Cercle thắng cũng đáng lắm.

Cercle hồn thiệt. Mai sẽ bình-phẩm.

Đội banh

Electro B

tái lập và ban-trị sự mới

Có mấy tháng nay đội banh Electro không gồm có một người bị bịnh trầm kha thầy đều chạy mạch, đã vậy có vài anh em không trung thành với hội, thấy tình cảnh hội như vậy lại bỏ sang chơi hội khác.

Đứng trước cái cảnh nguy ngập như thế có, sẵn sàng cũng trường Đội banh nầy sẽ theo thời gian mà khuất mất. Nhưng may thay nhờ hai ông Hội và Giáo chiến tướng đội banh đó tận tâm hiệp lực với mấy anh em chiến tướng cũ lo lập lại nay đã được thành.

Tối thể bây rồi có hết thảy gần 30 anh em hội viên và chiến-tướng nhóm lại và cũ lên ban trị sự mới để lo thừa hành công việc.

Mấy ông có tên dưới đây được sung vào ban trị-sự mới :

Hội trưởng : Trương-bá-Hồ
Nouveauté Catinat.

Thay mặt cho hội : Nguyễn-văn-Lê

Phó hội-trưởng nhứt : Châu-Tôn-Tử

Phó hội-trưởng nhì : Lâm Dân Thế-quý : Nguyễn-văn-Tôn

Tổ bàn : Lê-văn-Ngà

Phó tổ bàn : Nguyễn-văn-Hồi

Kiểm-soát : Nguyễn-đức-Mẫn

Nguyễn-văn-Lâm

Cố-vấn : Triệu-không-Tuyển

Nguyễn-văn-Niệm

Sau khi xem xét giấy tờ thì giải tán đúng 11 giờ đêm.

Giúp nạn lụt Trung-kỳ

Tổng-cuộc thể-thao Annam bày cuộc chọn võ sĩ ở Nam-kỳ tới đây định lấy 50 % tiền vô cửa giúp nạn lụt Trung kỳ (chỗ không phải 60 %).

Cuộc chọn lựa võ-sĩ kỳ lắm. Hễ ai đã đăng bài, được thưởng chiếu môn, và lại có ký tên vào *coupe* nạc chụp hình, đem chưng nơi thị-tứ.

Vậy những võ-sĩ nào dự cuộc thi nên chụp hình nhỏ lại *Vận động báo Công luận, Saigon* hoặc *Bước-nhà Nam* mà đăng tên khỏi cuộc vào ngày thứ bảy 9 Décembre cho tới 30 Décembre mới giỏi.

Thơ tín

Cùng ông Ngô-Chơn — *Bạclieu*

Vì có việc cần mà không biết ông ở đâu. Vậy xin ông làm ơn cho tôi biết địa-chỉ đặng tôi có thể đến thăm. Trần-anh Đông

Rất xứng đáng với cái tên của nữ-thi-sĩ Việt-Nam

Mỗi ngày nhà phiên XUÂN-HƯƠNG đặng nhiều giấy tặng khen. Một điều đáng để ý hơn hết là một bà đầm Pháp rất sùng trọng, hiểu nội của một đồ-tử đại tài ở Nam-vang là Dr Bây, chẳng cần rồi ai cũng đề biết bà là người lịch duyệt về sự dùng phấn mà bà cũng khen phấn XUÂN-HƯƠNG. Bà nói những người đa mặt mông non nên dùng phấn lắm.

Như vậy phấn XUÂN-HƯƠNG mới đáng mang cái danh của nhà Nữ-thi-sĩ rất nổi đầu của chúng ta đó.

HẠT CIRQUE HARMSTONS

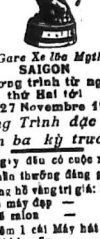

Gần Gare Xe lửa Mytho

SAIGON

Chương trình từ ngày thứ Hai tới ngày 27 Novembre 1933

Chương Trình đặc biệt hơn ba kỳ trước

Mỗi ngày đều có cuộc xổ số và phần thưởng đáng giá :

1 Cái đồng hồ vàng trị giá: $75.00
1 Cái Xe máy đạp — 30.00
1 Bộ g 6 mion — 20.00

lại thêm 1 cái Máy hát và bốn món đồ khác nữa.

Hát ban ngày : Thứ Năm và Chúa Nhựt từ 16h15

Mỗi buổi tối đúng 21h15 thì khỏi sự điền trống.

GIÁ CHỖ NGỒI

(tính luôn tiền phụ cấp hề nghiệp)

Phòn, 6 cô ngồi	15$75
	8 15
Hạng nhứt đề riêng	3 60
Hạng nhứt	2 10
Hạng nhì	1 60
Hạng ba	0 80
Ghế đôi hạng nhứt	0 50
Ghế đôi hạng nhì	

Trẻ em ban ngày thâu nửa phần tiền

Nhớ khi vô cửa phải đổi cái số dự cuộc xổ số tùy theo hạng mình mua giấy.

Phòng ngồi riêng và hạng nhứt 3 $0
Ghế đôi hạng nhứt 2 $0
Ghế đôi hạng nhì 1 $0

Có bán giấy trước tại « *Au Ménestrel* » kế nhà hát tây Saigon.

Directeur : RICHARD BELL

Imp. Thạnh-Mậu 5 - 7 rue de Reim = Saigon

Le Gérant : Nguyễn-văn-Sâm